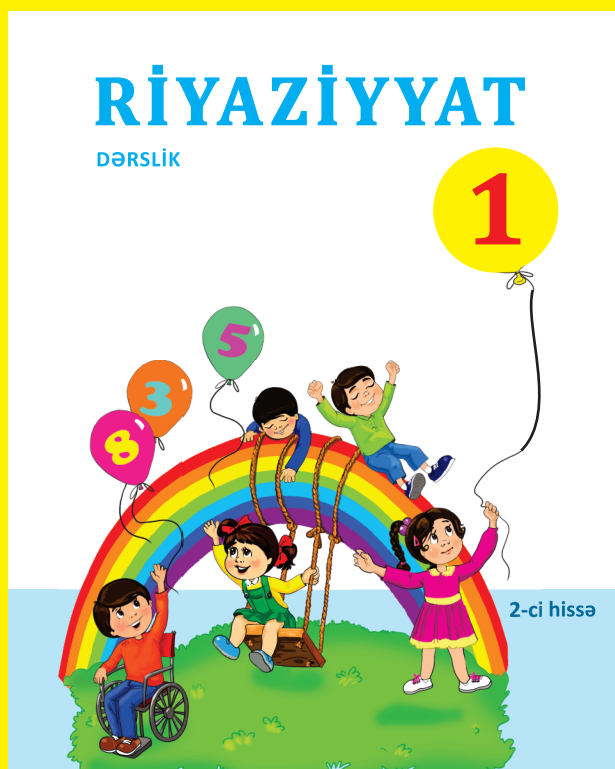
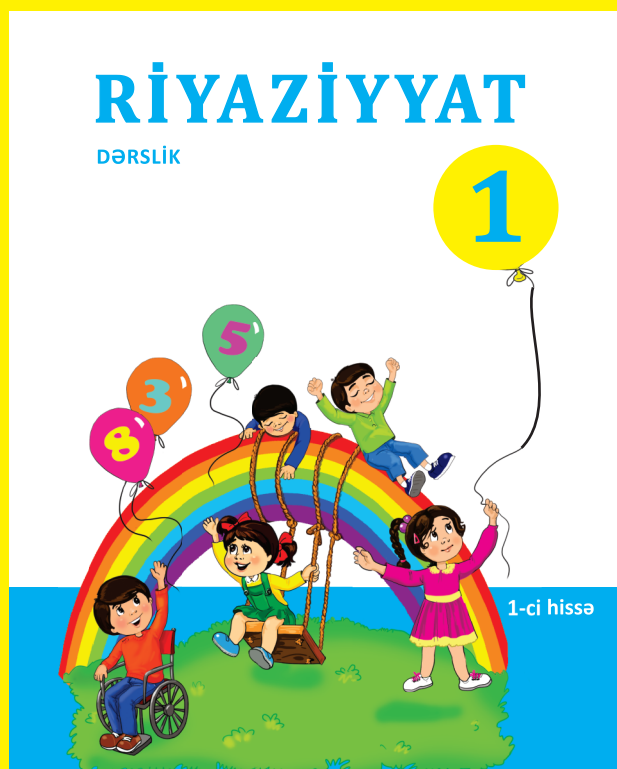

RİYAZİYYAT 1

METODİK VƏSAİT

KÖNÜL DOXOLOVA, SÜLEYMAN KƏRİMOV
YEGANƏ MƏMMƏDƏLİYEVƏ, HƏBİB KƏRİMOV
FARİZƏ NƏBİYEVƏ, AYGÜN QASIMOVA

Xüsusi məktəblərin (intellekt məhdudiyyəti olan)
1-ci sinifləri üçün sadələşdirilmiş proqram əsasında hazırlanmış

RİYAZİYYAT

fənni üzrə

METODİK VƏSAİT

© Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

**Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0
International (CC BY-NC-SA 4.0)**

Bu nəşr Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International lisenziyası (CC BY-NC-SA 4.0) ilə www.trims.edu.az saytında yerləşdirilmişdir. Bu nəşrdən istifadə edərkən lisenziyanın şərtləri qəbul edilmiş sayılır:

İstinad zamanı nəşrin müəllif(lər)inin adı göstərilməlidir.

Nəşrdən kommersiya məqsədilə istifadə qadağandır.

Törəmə nəşrlər orijinal nəşrin lisenziya şərtləri ilə yayılmalıdır.

Bu nəşrlə bağlı irad və təkliflərinizi
chashioglu@gmail.com və derslik@edu.gov.az
elektron ünvanlarına göndərməyiniz xahiş olunur.
Əməkdaşlığınız üçün əvvəlcədən təşəkkür edirik!

MÜNDƏRİCAT

1. Giriş.....	3
2. I bölmə Riyaziyyata hazırlıq.....	14
3. II bölmə Birinci onluq.....	57

Giriş

Hər bir uşağın gələcək inkişafı uşaqlıq dövründə əldə etdiyi bilik və bacarıqlara əsaslanır.

“Xüsusi şərait yaradılmadan təhsil almasında çətinlik yaranan fiziki çatışmazlığı, əqli və ya psixi ləngimələri olan şəxs – intellekt məhdudiyyətli şəxs, xüsusi şərait yaratmaqla intellekt məhdudiyyətli şəxslərin təhsili isə xüsusi təhsil adlanır.”

(Azərbaycan Respublikasının “Təhsil qanunu”ndan)

Xüsusi təhsilin əsas məqsədi intellekt məhdudiyyəti olan şəxslərə həyat üçün zəruri olan bilik, bacarıq və vərdislər aşılamaq, onların cəmiyyətə inteqrasiyasını təmin etmək, özünəxidmət bacarıqlarını formalaşdırmaq, yaradıcı əmək fəaliyyətinə hazırlamaqdan ibarətdir.

İntellekt məhdudiyyəti şifahi ünsiyyət qurmaq, öz qayğısına qalmaq, ətrafdakı insanlarla qarşılıqlı münasibətləri davam etdirmək qabiliyyətləri ilə bağlı məhdudiyyətləri olan hər bir şəxsin funksional xəstəliyidir.

İntellekt məhdudiyyətləri olan uşaqların əqli inkişafı digər uşaqlara nisbətən ləng və zəif gedir. Əqli geriliyin aşağıdakı dərəcələri var:

1. Yüngül dərəcə – İQ 50-69
2. Orta ağır dərəcə – İQ 35-49
3. Ağır dərəcə – İQ 20-34
4. Ən ağır dərəcə – İQ 20-dən aşağı

Dərslik komplekti

Təqdim edilmiş dərslik komplekti, yüngül və orta dərəcəli əqli geriliyi olan şagirdlər üçün nəzərdə tutulan üç kitabdan - dərslik, metodik vəsait və valideynlər üçün metodik vəsaitdən ibarətdir. Program materialı həftədə 5 saat olmaqla, illik 174 saatdır.

Riyaziyyat dərsliyində I sinif üçün müxtəlif riyazi material - anlayışlar, 1-10-a qədər ədədlər və rəqəmlərin öyrənilməsinə dair misallar, məsələlər və tapşırıqlar verilmişdir.

Riyaziyyat xüsusi məktəbdə tədris olunan ən vacib fənlərdən biridir. Riyaziyyat dərslərində şagirdin məntiqi təfəkkürü inkişaf edir, dərkətmə və mənimsəmə qabiliyyətləri, yazı vərdisləri, hesablama bacarıqları formalaşır. Riyaziyyat həm də şagirdlərin nitqinin inkişafına təsir edir. Tədris prosesində istifadə edilən yeni sözlər, ifadə və anlayışlar uşaqların lüğət ehtiyatını zənginləşdirir, əldə etdikləri riyazi bilikləri həyatda tətbiq etmə vərdislərini formalaşdırır.

Dərslik

Dərslik 2 bölmədən ibarətdir.

I bölmə anlayışları əhatə edir. Şagirdlər bu zaman anlayışlardan onlara ən çox lazım olanlarından 4 rənglə (qırmızı, sarı, yaşıl, göy), 4 həndəsi fiqurla (üçbucaq, kvadrat, dairə, düzbucaqlı), böyük-küçük, sol-sağ, hündür-alçaq, tez-gec, cavan-qoca, cəld-asta, enli-ensiz, qalın-nazik və s. anlayışlarla tanış olur, onlara aid tapşırıqları öyrənirlər.

II bölmə 10 dairəsində ədədlərin tanınması və yazılmasını, ədədlərin müqayisəsi toplanması çıxılması məsələlərin həlli tapşırıqların yerinə yetirilməsini əhatə edir.

Müəllim üçün metodik vəsait

Müəllim üçün metodik vəsait dərsliklə sıx əlaqəlidir. Nəzərdə tutulmuş dərslərin illik planlaşdırılması və mövzular üzrə saatların bölgüsü burada öz həllini tapır. Hər bir mövzu üzrə tövsiyə xarakterli bir və ya bir neçə dərslərin təşkili metodikası verilmişdir.

Metodik vəsaitdə dərslərin keçirilməsi üçün yeni təlim texnologiyalarından istifadə olunmuşdur. Hər bir mövzu üzrə təlimin məqsədləri müəyyən edilmişdir.

Hər bir mövzunun əvvəlində ona müvafiq dərs tipi, dərsdə istifadə olunacaq üsullar (metodlar), iş formaları, fəndaxili və fənlərarası inteqrasiya verilmişdir.

İş üsullarına aşağıdakılar daxildir:

- Beyin həmləsi.
- Qrup müzakirəsi.

İş formaları aşağıdakıları əhatə edir:

- Qruplarla iş.
- Cütlərlə iş.
- Fərdi iş.
- Kollektivlə iş.

Müəllim hər bir yeni dərsə hazırlaşarkən mövzunu təhlil edib, özü üçün bəzi məqamları aydınlaşdırmalıdır. Bunlardan bəzilərini qeyd etmək.

1. Uşaqlara ən vacib nələr öyrədilməlidir?
2. Onların keçirilən mövzu haqqında təsəvvürləri varmı?
3. Mövzunu uşaqlara ən sadə dillə necə başa salmaq olar?
4. Yuxarıda irəli sürülən müddəalar arasında necə əlaqə yaratmaq olar?

Bu məqamları aydınlaşdırmaq üçün xüsusi təlimdə dərslərin müəyyən bir struktur üzrə, yəni mərhələlərlə aparılması müəllimə yardım edir.

Dərsin mərhələləri

Motivasiya–problemin qoyuluşu, fərziyyələrin irəli sürülməsi, tədqiqatın aparılması müxtəlif formalarda (plakat, şəkillər, şifahi suallar və s.) sinfə təqdim edilir.

Mövzu üzrə tədqiqat sualı - problem qoyulur.

Tədqiqatın aparılması - qoyulmuş tədqiqat sualı üzrə araşdırma aparmaq və fərziyyələri yoxlamaq üçün faktların axtarılmasıdır. Tədqiqat müxtəlif iş formaları ilə aparıla bilər. Tədqiqat sualını geniş şəkildə açıqlayan müxtəlif tipli və təfəkkürün bütün növlərini inkişaf etdirən tapşırıqlar və ya suallar verilir.

Tərtib etmə və ev tapşırığı – sinifdə və ya evdə uşaqların bacarıqlarına uyğun, təcrübə və biliklərin tətbiqi yollarının dərk edilməsinə yardım edən tapşırıqlar verilir.

Dərsin strukturu

Dərsin tipi–yeni anlayış dedikdə induktiv, ümumiləşdirici xarakterdə olduqda isə deduktiv tipli dərslərdən istifadə olunur.

İş formaları–böyük və kiçik qruplarla, cütlərlə iş, fərdi iş aparıla bilər.

Metodlar–beyin həmləsi və müzakirə metodlarından istifadə edilə bilər.

İnteqrasiya–bütün fənnlər arasında (rəsm, musiqi, həyat bilgisi, texnologiya, nitq inkişafı və s.) aparıla bilər.

Resurslar: əyani vəsaitlərdən, plakat, şəkillər, İKT-dən istifadə oluna bilər.

1. FƏNDAXİLİ İNTEQRASIYA. Bu inteqrasiya növü üfüqi və şaquli olaraq iki növə ayrılır. Üfüqi inteqrasiyada hər hansı bir mövzu tədris olunarkən digər mövzularla əlaqələndirilir. Şaquli inteqrasiyada isə hər hansı bir mövzu tədris olunarkən aşağı siniflərdə keçilən mövzularla əlaqələndirilir.

2. FƏNLƏR ARASI İNTEQRASIYA. Riyaziyyat təlimi zamanı müəyyən mövzular ana dili, nitq inkişafı, rəsm, musiqi, bədən tərbiyəsi, texnologiya fənlərindəki mövzularla əlaqələndirilir.

İnteraktiv dərsin gedişi

Yüngül və orta dərəcədə əqli geriliyi olan uşaqlar üçün xüsusi müəssisələrdə tədris prosesi adi müəssisələrin tədris prosesindən bir neçə istiqamətdə fərqlənir. Xüsusi müəssisədə müəllim qarşısındakı şagirdin fiziki, fərdi, psixoloji xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq dərsə başlayır. Xüsusi məktəbdə keçilən hər dərs şagirdin konkret bir bilik, bacarıq və vərdişə yiyələnməsinə yönəldilir. Bu bilik, bacarıq və vərdişləri uşaqla ünsiyyətdə olduğumuz hər gün, hər saat, hər an aşırıyırıq. Elə bilik, bacarıqlar var ki, onları vərdiş halına salaraq, gündəlik istifadəsinə nail oluruq.

Beləliklə, dərs başlanır və müəllim sinfin formata uyğun sanitar-gigiyenik vəziyyətinə, davamiyyətinə və başqa meyarlara nəzər yetirir (3-4 dəq). Bundan sonra, yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, gündəlik həyatda istifadəsi vacib olan məlumatların toplanmasının öyrədilməsi (hansı və neçənci dərs olduğu, neçənci sinifdə oxuduğu və s.) və tədris halına salınması prosesi–diqqəti yönəltmə: (suallara cavab verərək) icra olunur (2-3 dəq).

Dərsin əsas hissəsi bundan sonra başlayır. Müəllim mövzuya uyğun motivasiya qurur. (5-8 dəq) Motivasiya seçilmiş iş üsuluna (beyin həmləsi, müzakirə və s.) əsaslanır. Müəllim qurulmuş motivasiyaya uyğun tədqiqat sualını elan edir. Bundan sonra tədqiqat aparılır. (15-17 dəq). Tədqiqat aparılarkən müəllimin diqqət yetirməli olduğu bəzi məqamlara diqqət yetirək. Bildiyimiz kimi, qarşımızda xüsusi şagird var. Hər mövzuda yeni sözlər və ifadələrlə rastlaşırıq. Riyaziyyatda da belədir. Müəllim şagirdin rastlaşdığı hər yeni sözü, ifadəni, fikri ona izah edir və dərsin hər mərhələsində təkrar edir. Dərsdə birbaşa nitq inkişafı və həyat bilgisi, ƏTPM-ilə fənlər arasındakı inteqrasiya yaradır və şagirdin lüğət ehtiyatı və dünya görüşünü zənginləşdirir. Dərs seçilmiş iş formasında aparılır.

İş formaları bunlar:

- Kollektivlə iş;
- Qruplarla iş; kiçik və böyük;
- Cütlərlə iş;
- Fərdi iş;

Sonra mövzuya aid toplanmış məlumatın mübadiləsi və müzakirəsi başlanır. Bütün şagirdlər bu mərhələdə iştirakə cəlb olunurlar. Bu zaman şagirdlər öz fikirlərini təqdim edir, sualları cavablandırırlar, qruplar, cütlər öz mövqelərini bildirir, müzakirə aparırlar. Öyrənmə qabiliyyəti zəif olan şagirdlər müşahidə altında olur və heç zaman diqqətdən kənarda qalmırlar. Aparılan müzakirələrdə iştirak etmək üçün müəllim tərəfindən müxtəlif üsullarla həvəsləndirirlər (fərdi yanaşma əsasında).

Tətbiqetmə (sınıfdə və evdə) şagird dərslikdə və iş dəftərində verilmiş tapşırıqları yerinə yetirməklə mənimsədiyi bilikləri möhkəmləndirir.

Qiymətləndirmə mərhələsində müəllim göstəriciləri nəzərə alıb şagirdlərin fəaliyyətini qiymətləndirir.

Qiymətləndirmə

1-ci sinif şagirdinin riyaziyyat fənni üzrə yazılı bilik və bacarıqlarının qiymətləndirmə cədvəli		+	-
1.	Karandaş və qələmi tuta bilir.		
2.	Dəftərdə cızma-qara edir.		
3.	Verilmiş qırıq xətləri birləşdirir.		
4.	Verilmiş şəkilləri xətdən kənara çıxaraq rəngləyir.		
5.	Verilmiş şəkilləri xətdən kənara çıxarmamaq şərti ilə rəngləyir.		
6.	Rəqəmləri 2 dama daxilində yazır.		
7.	Rəqəmləri 1 dama daxilində yazır.		
8.	Dəftərdə verilmiş həndəsi fiqurları çəkir.		

1-ci sinif şagirdinin riyaziyyat fənni üzrə yazılı bilik və bacarıqlarının qiymətləndirmə cədvəli		+	-
1.	4 rəngi tanıyır(qırmızı, sarı, yaşıl, göy).		
2.	4 həndəsi fiquru tanıyır (dairə, kvadrat, üçbucaq, dördbucalı).		
3.	Sağ-sol anlayışlarını bilir.		
4.	Böyük-küçək anlayışlarını bilir.		
5.	Hündür-alçaq anlayışlarını bilir.		
6.	Tez-gec anlayışlarını bilir.		
7.	Asta-cəld anlayışlarını bilir.		
8.	Səhər, günorta, axşam, gecə anlayışları fərqləndirir.		
9.	1-dən 5-ə qədər rəqəmləri tanıyır, irəli və geri saya bilir.		
10.	1-dən 10-a qədər ədədləri tanıyır, irəli və geri saya bilir.		

Müəllimlərin diqqətinə:

Dərslikdəki tapşırıqları yerinə yetirərkən şagirdlərin fəallığını, marağını artırmaq üçün müəllim oyunlardan istifadə edə, bununla da dərsi daha maraqlı və səmərəli edə bilər.

Oyunlar:

Hərəkətli oyunlar

Qırmızı, sarı, yaşıl

Uşaqlar dairədə dayanırlar. Müəllim isə əlində üç ədəd rəngli dairə tutaraq mərkəzdə dayanır. Müəllim rəngli dairələri qaldıraraq, rənglərə uyğun komanda verir: “Dayan!”, “Hazırlaş!”, “Hərəkətə! başla!”. Tapşırığı səhv yerinə yetirən şagird oyundan kənar olunur.

Əşyanı tap!

Bir şagirdin gözlərini bağlayırlar. 2-3 şagird isə əşyaları (say çöpü, kubik və s.) gizlədir. Sonra gözü bağlı şagirdə gizlədilmiş əşyaları tapmaq üçün “marşrutu” diktə edirlər. İki addım irəli, üç addım sağa və s.

Günün rejimi

Şagirdlərə gün rejiminə aid süjetli şəkillər paylanır. Şagirdlər şəkillərə baxaraq, onları ardıcılıqla sıraya düzürlər.

Bu kimdir?

Müəllim şagirdlərə müxtəlif heyvanların təsviri olan kartlar paylayır, lakin uşaqlar həmin təsvirləri bir-birinə göstərmirlər. Şagirdlər növbə ilə şəkildə olan heyvanları təqlid edir, digər uşaqlar isə həmin heyvanların adını söyləməyə çalışırlar.

Topla oyun

Şagirdlər parta arxasında otururlar. Birinci partalarda oturan şagirdlərə top verilir. Müəllimin komandası ilə şagirdlər topu arxada oturan yoldaşlarına ötürürlər. Sonuncu partada oturan şagird topu müəllimə verir. Hansı sıra oyunu tez qurtarsa həmin komanda qalib sayılır.

Riyaziyyatın uşaqların inkişafına möhtəşəm təsiri var. Onun öyrənilməsi yaddaşın, nitqin, təxəyyülün, emosiyaların inkişafına kömək edir. Sağlamlıq imkanları məhdud şagirdlərin xüsusiyyətləri riyaziyyat dərsi zamanı müxtəlif fəaliyyət növlərinin növbələşdirilməsini, idman dəqiqələrinin keçirilməsini, təlimin müxtəlif metod və priyomlarından, integrasiyadan istifadə edilməsini tələb edir. Bunun üçün sinif müəlliminin səriştəliliyi vacib şərtədir. Xüsusi sinif müəlliminin səriştəliliyi aşağıdakıları əhatə edir:

- SİM şagirdlərin şəxsi və yaşa uyğun inkişafının qanunauyğunluqlarını, xüsusiyyətlərini bilmək;
- təlimin təşkilinin optimal üsullarını seçmək, xüsusi sinifdə təlim prosesini layihələndirmək;
- SİM uşaqlara münasibətdə pedaqoji ünsiyyətin dəyərlərə əsaslanmış müxtəlif üsullarını tətbiq etmək;
- xüsusi təlimin əhatə dairəsində korreksiyaedici-inkişafetdirici mühitin yaradılması və resurslardan uşaqların inkişafı üçün istifadə etmək;
- xüsusi təhsillə bağlı peşəkar özünütəkmilləşdirməni təmin etmək.

Müəllimin səriştəliliyi onun fəaliyyətində özünü göstərir. Səriştəlilik üçün müəllimin şəxsi xüsusiyyətləri önəmlidir.

Funksionallıq təlim şərtləri daxilində aşağıdakı əsas peşə bacarıqlarını əhatə edir:

- Diaqnostik bacarıq şagird kollektivinin, şəxsiyyətin, təlim-tərbiyəsinin inkişaf səviyyəsinin, pedaqoji prosesin ümumilikdə və ayrı-ayrı mərhələsində vəziyyətinin doğru diaqnozunu qoya bilmək qabiliyyətini ehtiva edir.
- Proqnozlaşdırma bacarığı hər hansı bir pedaqoji fəaliyyətin nəticələrini proqnozlaşdırma bilmə qabiliyyətini ehtiva edir.
- Konstruktiv bacarıq – pedaqoji fəaliyyəti adekvat məqsədlər (ümumi, fərdi) müəyyənləşdirmək və şagirdlərin müxtəlifliyini nəzərə alaraq pedaqoji fəaliyyətin savadlı planlaşdırılması qabiliyyəti deməkdir.
- Təşkilatçılıq bacarığı – pedaqoji fəaliyyətin təşkili, fərdi yanaşmanın yaradıcı tətbiqi (məsələn, fərdi tədris planı üzrə təlim).
- Kommunikativ bacarıq – pedaqoji prosesin subyektləri ilə konstruktiv münasibətlərin qurulması qabiliyyətidir.
- Texnoloji bacarıqlar inklüziv təlimin metod və texnologiyalarının tətbiqi səriştəsidir.
- Korreksiya bacarığı – aralıq və yekun diaqnostikanın nəticələrini nəzərə alaraq istənilən mərhələdə pedaqoji prosesin gedişini korreksiya edə bilmək qabiliyyətidir.
- Tədqiqatçılıq bacarığı – pedaqoji təzahürləri öyrənmək, analiz etmək, təcrübə-eksperimental işin aparılması səriştəsidir.

Siniflərdə təlimin təşkili və müəllimin vəzifələri

Müəllim sinifdə adaptiv (hər bir uşağın tələbatını ödəyən) təlim mühitinin yaradılmasına; normal təhsil almağa mane olan fiziki və ya əqli çatışmazlıqlara (disleksiya, disqrafiya, deviant davranış və s) diqqəti yönəltməyən şəraitin yaradılmasına; SİM uşağın dərs prosesinə qoşulması üçün rəşional izah formalarından istifadə etməklə fəal dərs prosesinə qoşulmasına şərait yaratmağa məsuldur. Müəllimin vəzifələrini aşağıdakı kimi təsnif etmək olar:

- Xüsusi təhsilə cəlb olunmuş şagirdin fərdi xüsusiyyətlərini bilmək;
- Xüsusi təhsillə bağlı nəzəri və praktik biliklərə malik olmaq;
- SİM şagirdlərin fərdi tədris planının hazırlanmasında iştirak etmək;
- SİM şagirdlərin daha çox maraq göstərdiyi fənlərlə əlaqəsini təmin etmək;
- Müəssisədə təhsil alan hər bir şagirdin uğurları ilə bağlı müşahidələr aparmaq;
- Hər yarımilin sonunda məktəb rəhbərliyi qarşısında hesabat vermək;
- Şagird haqqında bütün məlumatların məxfiliyini qorumaq;
- SİM şagirdin fərdi və qrup fəaliyyətlərinə cəlb olunmasına kömək etmək;
- SİM uşaqların portfolyolarını hazırlamaq;
- Məktəb psixoloqu və loqopedi ilə əməkdaşlıq etmək;
- SİM şagirdin valideynlərini inkişaf dinamikası barədə müntəzəm məlumatlandırmaq.

Təlimin təşkili.

Təlimin təşkilində vacib amillərindən biri müəllimin xüsusi bacarıqlara malik olması, valideynlərlə əməkdaşlıq etməsi və məsləhətləşməsidir.

Sinfin təşkili zamanı müəllimin vəzifələri:

- Şagirdlər üçün sinifdə emosional təhlükəsiz mühitin yaradılması;
- Şagirdləri dərs prosesinə cəlb etmək üçün müxtəlif metodlardan istifadə olunması;
- Qarşılıqlı hörmət və anlaşmanın təmin edilməsi;
- İdman dəqiqələrinin keçirilməsi;
- SİM olan şagirdlərin dərs prosesinə hazırlanması.

Təlimin məqsədləri:

- Öyrədici məqsədlər – şagirdlərə bilikləri mənimsətmək, onlarda vərdiş və bacarıqları formalaşdırmaq;
- Tərbiyəedici məqsədlər – davranış modeli, kommunikativ bacarıqlar formalaşdırmaq;
- İnkişafetdirici – SİM şagirdləri xüsusi pədaqoji-psixoloji üsullarla nailiyyətlərə yönləndirmək.

Dərslərin planlaşdırılması və təşkili:

- Pədaqoji optimizm prinsipi (bütün şagirdləri öyrənə biləcəklərinə inandırmaq) L.S.Vıqotskinin fərdi inkişaf proqramının başlanğıcı, gedişi və nəticəsini proqnozlaşdırmağa imkan verən “yaxın inkişaf zonası” ideyasına əsaslanır.

- **Diferensial və ya fərdi yanaşma prinsipinə görə**, şagirdin fərdi xüsusiyyətləri nəzərə alınır, inkişaf pozğunluğunun spesifik xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq, münasib təlim şərtlərinin yaradılmasına hədəflənir.

- **Erkən pədaqoji yardım prinsipi** şagirdlərə uğurlu erkən korreksiyaedici-pədaqoji yardımın göstərilməsini nəzərdə tutur. Məqsəd şagirdin fərdi təhsil ehtiyaclarını müəyyənləşdirmək üçün inkişafdakı ləngimələrin erkən təzahürlərini aşkarlamaq və diaqnostikasını aparmaqdır.

- **Təlimin sosial-adaptasiyaedici prinsipi** sosial bacarıqların və şagirdin ətraf sosial-mədəni mühitə psixoloji hazırlığının müxtəlif strukturlarını müəyyənləşdirməyə imkan verir.

- **Təfəkkür, dil və ünsiyyətin xüsusi təlim vasitəsi kimi inkişafı prinsipi.** SİM olan şagirdlərdə nitq, təfəkkür və ünsiyyətin inkişafında xüsusi problemlər var. SİM olan şagirdlər üçün ümumi təhsil ehtiyacı nitqin, təfəkkürün və ünsiyyətin inkişafına korreksiyaedici-pədaqoji köməyin göstərilməsidir.

- **Xüsusi pədaqoji rəhbərliyin vacibliyi prinsipi.** SİM olan şagirdlərin öyrənmə idraki fəaliyyəti müəllimlərin rəhbərliyini tələb edir. Dərslər şagirdlərin fərdi xüsusiyyətlərinə uyğun planlaşdırılır. Dərsin əvvəlində problem situasiya yaradılır. Dərsin müvafiq hissələrində SİM olan uşaqlara yeni mövzu fərdi izah oluna bilər. Dərsin ortasına doğru yük tədricən artırılır. Növbəti mərhələdə şagirdlərin imkanlarına uyğun müxtəlif növ çalışmalar növbə ilə bir-birini əvəzləyir. Dərs elə qurulmalıdır ki, sinifdə öyrənmə, müzakirə, düşünmə və fəaliyyət üçün müvafiq qüvvə və zaman sərf edilmiş olsun. Dərs aydın alqoritmə malik olmalıdır. Müəyyən alqoritmə vərdiş edən şagirdlər daha intizamlı olurlar.

Dərs bir-biri ilə metodik şəkildə bağlı olan üç hissəyə ayrılır.

1. Giriş hissə düşünməyə yönəltmə mərhələsi ilə başlayır. Bu mərhələnin əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, şagirdlər fəallaşır və proqramda göstərilmiş mövzu əsasında dərs başlayır. Motivasiya illüstrasiyalar, şəkillər, sxemlər, rəmlər əsasında təşkil olunur və tədqiqat sualının qoyuluşu ilə tamamlanır. SİM olan şagirdlərin qavrama və anlama xüsusiyyətləri nəzərə alınaraq, tədqiqat sualının alternativ variantı hazırlanır.

2. Əsas hissə dərk etmə mərhələsi ilə davam edir. Bu zaman şagirdlər yeni materialın mahiyyətini dərk etməyə yönəldirlər. Bu mərhələdə yeni biliklə əvvəl mənimsənilmiş biliklər arasında əlaqə yaradılır. Müstəqil öyrənmə prosesi müəllimin izahı, şagirdlərin dərslik və ya mənbələrlə işi əsasında qurulur. Müxtəlif iş formalarından istifadə olunaraq konkret tapşırıqlar verilir. Təqdimatlardan sonra ümumi diskussiya aparılır. SİM olan uşaqlar üçün mahiyyətə eyni, sadələşdirilmiş tapşırıqlar verilir. SİM olan şagirdlərlə iş zamanı müxtəlif fəaliyyətlər bir-birini əvəzləyir. Müəllim öz nitqi ilə prosesi istiqamətləndirir, lakin nitqlə çatdırılan informasiya minimum həddə olur.

3. Yekun hissə düşünmə mərhələsidir. Bu zaman şagirdlər rast gəldikləri fakt və hadisələri yada salır, suallar verir, müşahidə və fikir mübadiləsi aparır, həmin fikri daha geniş şəkildə mənimsəməyə çalışırlar. Biliklər yaddaşda möhkəmlənir.

Dərsin gedişi

- Yeni materialın mərhələli izahı;
- Tapşırıq təlimatının şagird tərəfindən təkrarlanması;
- Təlimin audio-vizual təminatı;
- Təlim nailiyyətinin qiymətləndirilməsinin xüsusi vasitələri;

Təlim prosesində istifadə olunan metod və üsullar

Müəllimin istifadə etdiyi metod və üsullar dərsin məqsədinin həyata keçirilməsində bir vasitədir. Onları bacarıqla seçmək və istifadə etmək lazımdır. Metod və üsulları elə tətbiq etmək lazımdır ki, iş zamanı şagirdlərin fəaliyyət növləri dəyişsin. Mənimsəmə prosesində mümkün qədər çox analizatorun (eşitmə, görmə, ləmsə), motorika, yaddaş, məntiqi təfəkkür və s. fəaliyyəti təmin olunsun. Əlbəttə, SİM olan uşaqlarla iş zamanı onların psixoloji xüsusiyyətləri də nəzərə alınmalıdır.

Korreksiyaedici işin ümumi qaydaları:

- hər bir şagirdə fərdi yanaşma;
- yorğunluğun qarşısını almaq üçün müxtəlif vasitələrdən istifadə (zehni və təcrübi fəaliyyəti növbələmək, materialı kiçik hissələrlə təqdim etmək, rəngarəng əyani vasitələrdən istifadə etmək və s.);
- təlim bacarıqlarını formalaşdıran, yazılı və şifahi nitqi inkişaf etdirən və öyrənmə fəaliyyətini aktivləşdirən metodlardan istifadə.

Təlim prosesinin təşkili üçün aşağıdakı metodlardan istifadə etmək olar. Qeyd olunan metodlar müxtəlif iş formalarına (fərdi, cütlərlə, qrup şəklində və s.) uyğun aparılır.

Vizual metodlar dərsin başlanğıc mərhələsində istifadə edilir. Uşaqlar sinifdə ilk növbədə yazı lövhəsini görürlər. O, səmərəli istifadə olunmalı, vizual dayağı təmin etməlidir. İnformasiyanın ətraflı təsviri düzgün verilməlidir. Tapşırıqlar, şəkillər, sxemlər, əşyalar və predmetlərin və təcrübələrin nümayişləri və s. lövhədə təqdim olunur. Bu da materialın möhkəm mənimsənilməsinə şərait yaradır.

Praktik metodlar. Dərs praktik metodlar əsasında formalaşır. Praktik metodlar öyrənmə prosesində uşaqlarda planlaşdırılmış elementlərin öyrənilməsinə, bilik və bacarıqların formalaşmasına yardım edir.

Praktik metodun vasitələri bunlardır:

- tapşırıq (yazılı və şifahi);
- sxem;
- rəsm çəkmə, aplikasiya, quraşdırma;

Şifahi metodlardan istifadə idrak fəaliyyətini aktivləşdirməyə, düşüncəni formalaşdırmağa və yaranmış çətinliyə tez reaksiya verməyə şərait yaradır. Şifahi metodun vasitələri bunlardır:

- nəqlətmə (şeir, nağıl, hekayə);
- tamaşaların göstərilməsi;

Layihə metodu - interaktiv metodlardan biri olub, öyrənmə prosesinin ayrılmaz hissəsidir. Layihə metodundan istifadə təcrübəsi göstərir ki, birlikdə öyrənmək yalnız asan və maraqlı deyil, həm də daha səmərəlidir.

Dərsin təşkil ilə bağlı müəllim üçün tövsiyələr:

- Oxu dərində kitabı açmağa kömək etmək, materialın səhifəsini və oxunacaq mətni göstərmək lazımdır. Oxu zamanı uşağın diqqəti yayına bilər, bunu nəzərə alaraq müəyyən vaxt keçdikdən sonra bir daha uşağa yaxınlaşmaq, mətni izləməyə kömək etmək vacibdir.
- Sınıfdə verilən tapşırıqların həcmi azaltmaq (suallar oxunmuş mətn əsasında verilsə, şagirdlərlə cəmi 2-3 sualı müzakirə etmək və ya mətnin yarısını oxumaq) lazımdır.
- Cavab verərkən şagirdlərə lazımi qədər vaxt vermək (şagirdlərin reaksiyaları ləng ola bilər) zəruridir.
- Yazılı tapşırıqların həlli üçün daha çox vaxt tələb olunur. Bu zaman müəllimin köməyinə ehtiyac var (dəftəri tapmaq, açmaq, qələmi tapmaq və s.).

Fərdi tədris planı (FTP) və FTP üzrə işləmə ardıcılığı

- **Uşağın hazırkı bilik və bacarıq səviyyəsi.** Buraya uşağın diaqnostik qiymətləndirməsi zamanı toplanmış informasiyaya əsaslanan inkişaf səviyyəsi haqqında məlumat daxil edilir.
- **Məqsəd və vəzifələr.** Bura komanda üzvləri tərəfindən müəyyən edilmiş, əsas bacarıq və davranışların mənimsənilməsində uşağa yardım edəcək məqsəd və vəzifələr daxil edilir.
- **Xüsusi və əlavə xidmətlər.** Bu bölmədə uşağa göstəriləcək xüsusi xidmətlərin siyahısı verilir.
- **Sınıf mühitinin uyğunlaşdırılması və işin təşkili.** Bu bölmədə uşağın sınıfdə təhsil almasına yardım edəcək uyğunlaşdırmalar və işin təşkilində edilən dəyişikliklər təsvir olunur.
- **Fəaliyyət müddəti.** Buraya planın ümumi fəaliyyət və ayrı-ayrı xidmətlərin təqdim edilmə müddəti haqqında informasiya daxil edilir.
- **Uşağın uğurları haqqında informasiya.** Formativ qiymətləndirmə və uşağın uğurlarının monitorinqi FTP-nin ayrılmaz tərkib hissəsidir. İnformasiyanın əldə olunması üçün müşahidə, nəzarət kartları, uşaqların işləri, davranışın təsvir olunduğu qeydlər və s. üsullardan istifadə etmək olar.

Fərdi tədris planı nümunəsi:

Planın tərtib edildiyi tarix: 15.10.2019

Şagird haqqında məlumat

Təvəllüd: _____ **Yaş:** _____ **Cinsi:** _____

Məktəb: _____ **Sınıf:** _____

Valideynlər: _____

Diaqnoz və əsas çətinlikləri (sensor və fiziki, sosial-emosional, koqnitiv): _____

Əlaqə telefonu və ünvan: _____

Program

1	Rəng, əşyaların təyinatı	8	4 saat
2	Dairə	10	4 saat
3	Böyük, kiçik	12	3 saat
4	Sol, sağ	15	3 saat
5	Arasında, ortasında	18	3 saat
6	Kvadrat	20	3 saat
7	Üstündə, altında	23	3 saat
8	Uzun, qısa	26	3 saat
9	İçində, çölündə, yanında	29	3 saat
10	Üçbucaq	32	3 saat
11	Enli, ensiz	35	3 saat
12	Uzaqda, yaxında, daha uzaq, daha yaxın	38	3 saat
13	Düzbucaqlı	40	3 saat
14	Hündür, alçaq	43	3 saat
15	Öndə, arxada, önündə, arxasında	46	3 saat
16	Qalın, nazik	49	3 saat
17	Tez, gec.	52	1 saat
18	Sutka: səhər, gündüz, axşam, gecə	53	3 saat
19	Birinci, sonuncu, əvvəl, sonra	56	3 saat
20	Ağır, yüngül	61	3 saat
21	Cəld, yavaş (asta)	64	3 saat
22	Az, çox, bir az	67	3 saat
23	Cavan, qoca	70	2 saat
24	Çoxdan, yaxın zamanda	70	1 saat
25	Ədəd və rəqəm 1	7	5 saat
26	Ədəd və rəqəm 2	11	6 saat
27	Dairə	18	1 saat
28	Ədəd və rəqəm 3	19	8 saat
29	Üçbucaq	27	1 saat
30	Ədəd və rəqəm 4	28	9 saat
31	Kvadrat	37	1 saat
32	Ədəd və rəqəm 5	38	10 saat
33	Nöqtə, xətt	48	1 saat
34	“ 0 rəqəmi “	49	4 saat
35	Ədəd və rəqəm 6	52	10 saat
36	Bir nöqtədən, iki nöqtədən düz xəttin çəkilməsi	62	2 saat
37	Ədəd və rəqəm 7	65	11 saat
38	Ədəd və rəqəm 8	73	11 saat
39	Ədəd və rəqəm 9	85	11 saat
40	10 ədədi	94	10 saat
41	Təkrar	103	2 saat
			172 saat

I BÖLMƏ. RİYAZİYYATA HAZIRLIQ

Mövzu 1: Rəng, əşyaların təyinatı (4 saat)

Təlim məqsədi:

- Şagird əsas rəngləri tanıyır.
- Əşyaların təyinatını bilir.

Dərs 1. Qırmızı rəng

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş Qruplarla iş Cütlərlə iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Qırmızı rəngdə meyvə, tərəvəz, gül və s. şəkli, maketi və ya orijinalı; Eyni tipdə və formada olan müxtəlif rəngli oyun xəmiri, leqo, kağız, taxta muncuqlar və s.	Həyat bilgisi, Nitq inkişafı, Təsviri incəsənət

Motivasiya

Qırmızı alma, qırmızı qızılgül, qırmızı pomidorun ya şəkillərini, ya maketlərini, ya da orijinalları şagirdlərə təqdim edilir. “Sizcə alma, pomidor, qızılgül hansı rəngdədir?”

Müəllim qırmızı almanı göstərib soruşur: “Alma hansı rəngdədir? “(De: Alma qırmızı rəngdədir). M: “Alma nədir? “(De: Alma meyvədir, yeyilir və s.). Müəllim qırmızı qızılgülü göstərib soruşur: “Qızılgül hansı rəngdədir? “(De: Qızılgül qırmızıdır). M: “Qızılgül nədir? “(De: Qızılgül güldür, ətri var və s.) M: “Bəs pomidor hansı rəngdədir? “(De: Pomidor da qırmızı rəngdədir). M: “Pomidor nədir? “(De: Pomidor tərəvəzdir, yeyilir)

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın və qırmızı olanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tip və eyni formada iki fərqli rəngdə olan əşya verilir və onlardan qırmızı rəngdə olanı göstərmək xahiş olunur.

- Qarşınızdakı əşyalara baxın və qırmızı rəngdə olan əşyanı göstərin.
 - Qırmızı rəngli kağız;
 - Mavi rəngli kağız.
- Qarşınızdakı əşyalara baxın və qırmızı rəngdə olan əşyanı göstərin.
 - Qırmızı taxta muncuq;
 - Sarı taxta muncuq.

Tapşırıq 2. Şagirdlərə eyni tip və eyni formada üç fərqli rəngdə olan əşya verilir və onlardan qırmızı rəngdə olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və qırmızı rəngdə olan əşyanı göstərin.

- a) Qırmızı oyun xəmiri;
- b) Mavi oyun xəmiri;
- c) Yaşıl oyun xəmiri.

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və qırmızı rəngdə olan əşyanı göstərin.

- a) Göy oyuncaq avtomobil;
- b) Qırmızı oyuncaq avtomobil;
- c) Yaşıl oyuncaq avtomobil.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 8-ci səhifəsindəki 1-ci və 2-ci çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Mavi rəng

Stolun üstünə göy rəngli fincan, göy rəngli minik avtomobili oyuncağı, göy rəngli karandaş qoyulur. Bu əşyaların hansı rəngdə olması və nə üçün lazım olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmədə beyin həmləsi, müzakirə metodlarından istifadə etməklə göy rəng və həmin rəngdə olan əşyanın təyinatı 1-ci dərstdə olduğu kimi öyrədilir.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 8-ci səhifəsindəki 3-cü və 4-cü çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Sarı rəng

Stolun üstünə sarı rəngdə olan meyvələr banan, limon, armud qoyulur. Bu meyvələrin hansı rəngdə olması və nə üçün lazım olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Beyin həmləsi, müzakirə metodlarından istifadə etməklə sarı rəng və həmin rəngdə olan əşyaların təyinatı 1-ci dərstdə olduğu kimi öyrədilir.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 9-cı səhifəsindəki 5-ci və 6-cı çalışmalar işlənir.

Dərs 4. Yaşıl rəng

Stolun üstünə yaşıl rəngdə olan alma, xiyar, dəftər qoyulur. Bu əşyaların hansı rəngdə olması və nə üçün lazım olduğu soruşulur. Beyin həmləsi və müzakirə metodlarından istifadə etməklə yaşıl rəng və həmin rəngdə olan əşyaların təyinatı 1-ci dərstdə olduğu kimi öyrədilir.

Tətbiqetmə. 9-cu səhifədəki 7 və 8 nömrəli çalışmalar işlənir.

Mövzu 2. Dairə. (4 saat)

Dərs 1

Təlim məqsədləri:

1. Şagird dairəni tanıyır və başqa fiqurlardan fərqləndirir.
2. Şagird dairə şəklini çəkə bilir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qrupla iş, Cütlərlə iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Nəlbəki, düymə, oyuncaq avtomobil təkəri, müxtəlif dairələr	Nitq inkişafı, T. incəsənət, Həyat bilgisi

Motivasiya

Nəlbəki, düymə, oyuncaq avtomobil təkəri şagirdlərə təqdim edilir. Onların hansı formada olduğu soruşulur.

Müəllim nəlbəkini göstərərək soruşur. M: “Nəlbəki hansı formadadır?” (De: Nəlbəki dairə formasındadır). M: “Nəlbəki nə üçün lazımdır?” (De: Nəlbəki çay süfrəsi üçün lazım olan əşyadır). M: “Düymə hansı formadadır?” (De: Düymə dairə formasındadır). M: “Düymə nə üçün lazımdır?” (De: Düymə paltarların yaxasını bağlamaq üçün lazım olan əşyadır). M: “Avtomobil təkəri hansı formadadır?” (De: Avtomobil təkəri dairə formasındadır). M: “Avtomobil təkəri nə üçün lazımdır?” (De: Avtomobil təkəri avtomobillərin hərəkət etməsi üçün lazım olan əşyadır).

Tədqiqat sualı: Qarşınızdakı əşyalara baxın və dairə formasında olan əşyanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tipdə, müxtəlif formada və eyni rəngdə olan iki əşya verilir və onlardan dairə formasında olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və dairə formasında olan əşyanı göstərin.
 - a) Sarı rəngli piramida halqası;
 - b) Sarı rəngli düzbucaqlı xətkəş.
2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və dairə formasında olan əşyanı göstərin.
 - a) Göy rəngli kağız dairə;
 - b) Göy rəngli kağız kvadrat.

Tapşırıq 2. Şagirdlərə eyni tipdə, müxtəlif rəngdə və müxtəlif formada olan 3 əşya verilir və onlardan dairə formasında olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və dairə formasında olan əşyanı göstərin.

- a) Yaşıl plamas dairə;
- b) Qırmızı plamas üçbucaq;
- c) Göy plamas düzbucaqlı.

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və dairə formasında olan əşyanı göstərin.

- a) Sarı oyun xəmirindən hazırlanmış üçbucaqlı piramida;
- b) Yaşıl oyun xəmirindən hazırlanmış dairə;
- c) Qırmızı oyun xəmirindən hazırlanmış kvadrat.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 10-cu səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən dairəvi boşqab, günəbaxan, qırmızı bayraq və yaşıl düymə şəkli olan plakat asılır. Bu əşyalardan hansının dairəyə oxşadığı soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə beyin həmləsi və müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 10-cu səhifəsindəki verilmiş 4-cü, 5-ci, 6-cı çalışmalar işlənir. 5-ci çalışmada nümunədən istifadə etməklə dəftərdə göy, qırmızı, yaşıl dairələr çəkdirilir.

Dərs 3. Yazı lövhəsindən üzərində avtomobil təkəri, albalı, qırmızı kitab, çobanyastığı şəkilləri olan plakat asılır. Bu əşyalardan hansının dairəyə oxşadığı soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 11-ci səhifəsindəki 7-ci, 8-ci, 9-cu çalışmalar işlənir.

Dərs 4. Yazı lövhəsindən üzərində dairəvi saat, yaşıl dəftər, velosiped təkəri, işıqfor şəkilləri olan plakat asılır. Bu əşyalardan hansının dairəyə oxşadığı soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə beyin həmləsi, müzakirə metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 11-ci səhifəsindəki 10-cu, 11-ci, 12-ci çalışmalar işlənir. 10-cu çalışmada nümunəyə uyğun dörd dairə çəkdirilir.

Mövzu 3. Böyük, kiçik. (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədləri.

1. Şagird böyük, kiçik anlayışlarını bilir.
2. Əşyaları böyüklüyünə, kiçikliyinə görə fərqləndirir və göstərir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qrupla iş Cütlərlə iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Böyük və kiçik toplar, böyük və kiçik gəlinciklər, müxtəlif ölçüdə dairə şəkilləri	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Oxu

Motivasiya

Yazı lövhəsindən böyük göy və kiçik qırmızı dairə şəkilləri olan plakat asılır. Stolun üstünə böyük qırmızı və kiçik yaşıl top, böyük və kiçik gəlinciklər qoyulur. Dairələrdən, toplardan və gəlinciklərdən hansının böyük, hansının kiçik olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. M: “Hansı dairə böyükdür, hansı dairə kiçikdir?” (De: Göy dairə böyükdür. Qırmızı dairə kiçikdir). M: “Hansı top böyükdür, hansı top kiçikdir?” (De: Qırmızı top böyükdür. Yaşıl top isə kiçikdir). M: “Hansı gəlincik böyükdür, hansı gəlincik kiçikdir?” (De: Bu gəlincik böyükdür. Bu gəlincik isə kiçikdir).

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın və böyük olanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tipdə, eyni rəngdə və müxtəlif ölçülərdə olan iki əşya verilir və onlardan böyük olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və böyük əşyanı göstərin.
 - a) Qırmızı rəngli böyük kağız dairə;
 - b) Qırmızı rəngli kiçik kağız dairə.
2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və böyük olanı göstərin.
 - a) Böyük yaşıl alma;
 - b) Kiçik yaşıl alma.

Tapşırıq 2. Şagirdlərə eyni tipdə və fərqli ölçülərdə olan 3 əşya şəkli verilir. Onlardan böyük və kiçik olanları göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşındakı şəkillərə baxın, böyük və kiçik əşyaları göstərin.

- a) Qırmızı xoruz;
- b) Qırmızı toyuq;
- c) Sarı cücə.

2. Qarşınızdakı şəkillərə baxın, böyük və kiçik əşyaları göstərin.

- a) Sərnişin avtobusu;
- b) Yüklü avtomobili;
- c) Minik avtomobili.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 12-ci və 13-cü səhifələrindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Masanın üstünə böyük və kiçik oyuncaq ayılar, böyük və kiçik narlar qoyulur. Bu əşyalardan hansının böyük, hansının kiçik olduğu soruşulur. Müqayisə və müzakirə aparılır. Öyrənmə beyin həmləsi və müzakirə metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 13-cü səhifəsindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci, 8-ci çalışmalar işlənir.

5 nömrəli çalışmada müxtəlif ölçülərdə dairələr çəkdirilir.

Dərs 3. Yazı lövhəsindən böyük yaşıl və kiçik göy vedrənin, böyük və kiçik balıqların şəkilləri olan plakat asılır. Bu əşyalardan hansının böyük, hansının kiçik olduğu soruşulur. Müzakirə və müqayisə aparılır. Öyrənmə beyin həmləsi, müzakirə metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 14-cü səhifəsindəki 9-cu, 10-cu, 11-ci çalışmalar işlənir. 9-cu çalışmada nümunəyə uyğun dairələr çəkilir və rənglənir. 11-ci çalışmada dəftərlərində sətir boyu qırıq xətlər çəkdirilir.

Mövzu 4. Sol, sağ (3 saat)

Dərs 1

Təlim məqsədləri.

1. Şagird sol və sağ anlayışını bilir.
2. Əşyanın solda və ya sağda olduğunu göstərir və deyir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası integrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qrupla iş Cütlərlə iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Müxtəlif şəkillər, karandaş, albom qələm, dəftər	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Fiziki tərbiyə

Motivasiya

Sağ əlində hoppanma ipi, sol əlində isə top olan qız şəkli yazı lövhəsindən asılır. Müəllim dərsə başlayaraq, sol və sağ tərəf haqqında məlumat verir. Müəllim şəklə baxıb nəyin sağda, nəyin solda olduğunu soruşur. Müzakirə aparılır. Şagirdlərin fikri soruşulur. M: "Hoppanma ipi qızın hansı əlindədir?" (De: Hoppanma ipi qızın sağ əlindədir). M: "Top qızın hansı əlindədir?" (De: Top qızın sol əlindədir.)

Müəllim fərdi qaydada hər bir şagirdə növbə ilə sağ əlini, sağ əli ilə sağ qulağını, sağ gözünü, sağ ayağını göstərtirir. Sonra bu iş sol əl ilə icra etdirilir.

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın, hansının sol, hansının sağ tərəfdə olduğunu göstərin və deyın.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərin hər birindən partanın sol və sağ tərəfinə qoyulmuş əşyalardan hansının sol tərəfdə, hansının sağ tərəfdə olduğunu göstərib demək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın, hansının sol, hansının sağ tərəfdə olduğunu göstərin və deyın.

- a) Sol tərəfdə yaşıl karandaş;
- b) Sağ tərəfdə sarı karandaş.

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın, hansı əşyanın hansının solunda və ya sağında olduğunu göstərin və deyın.

- a) Sol tərəfdə qırmızı dairə;
- b) Sağ tərəfdə göy dairə.

Tapşırıq 2. Şagirdlərə təqdim olunan əşyalardan hansının sol, hansının sağ əldə olduğunu demək xahiş olunur.

1. Götürdüyünüz əşyalardan hansının sol, hansının sağ əldə olduğunu göstərin və deyin.
 - a) Dəftər sol əldə;
 - b) Qələm sağ əldə.
2. Götürdüyünüz əşyalardan hansının sol, hansının sağ əldə olduğunu göstərin və deyin.
 - a) Pozan sol əldə;
 - b) Qələmyonan sağ əldə.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 15-ci səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən üzərində kitab, kitabın sol tərəfində dəftər şəkli olan plakat asılır. Hansı əşyanın solda və ya sağda olması soruşulur. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır. Sol və sağ anlayışları haqqında biliklər təkrar etdirilir. M: “Bu, sol əldir. Sən də sol əlini göstər. Bu, sağ əldir. Sən də sağ əlini göstər.”

Tətbiqetmə. Dərsliyin 15-ci və 16-cı səhifələrindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci, 8-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Lövhənin qabağından dovşan, solunda canavar şəkli olan plakat asılır. Dovşanın canavarın hansı tərəfində, canavarın isə dovşanın hansı tərəfində olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə beyin həmləsi və müzakirə metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 16 və 17-ci səhifələrindəki 9-cu, 10-cu, 11-ci, 12-ci, 13-cü çalışmalar işlənir.

Mövzu 5. Arasında, ortasında (3 saat)

Dərs 1

Təlim məqsədi:

1. Şagird arasında, ortasında anlayışlarının mənasını bilir.
2. Əşyaların yerləşmə məkanını bilir, göstərir və deyir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş Qrupla iş Cütlərlə iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Müxtəlif şəkillər, karandaş, albom qələm, dəftər	Nitq inkişafı Həyat bilgisi, Fiziki tərbiyə

Motivasiya

Yazı lövhəsindən şəkil asılır. Skamyada ana, sağında oğlan, solunda qız əyləşib Ananın oğlan və qızın arasında, yoxsa kənarda əyləşdiyi soruşulur. Müzakirə aparılır. M: “ Oğlan harada əyləşib?” (De: Oğlan ananın sağ tərəfində əyləşib).M: “ Qız harada əyləşib?” (De: Qız ananın sol tərəfində əyləşib). M:” Bəs ana harada əyləşib?” (De: Ana oğlan ilə qızın arasında əyləşib). M:” Bu gün biz arasında və ortasında anlayışlarını öyrənəcəyik.”

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın. Əşyalardan hansının ortada olduğunu göstərin və deyin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tipli, müxtəlif rəngli üç əşyanın biri-birinə nisbətdə harada yerləşdiyini göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın, ortada yerləşən dəftəri göstərin.
 - a) Qırmızı üzlüklü dəftər;
 - b) Yaşıl üzlüklü dəftər;
 - c) Sarı üzlüklü dəftər.
2. Qarşınızdakı əşyalara baxın, qırmızı albomun harada olduğunu göstərin və söyləyin.
 - a) Göy albom;
 - b) Qırmızı albom;
 - c) Yaşıl albom.

Tapşırıq 2. Şagirdlərdən müxtəlif tipli, eyni rəngli əşyaların biri-birinə nisbətdə harada olduğunu göstərüb, söyləmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın, qələmin dəftər və kitaba nisbətən harada olduğunu göstərin və söyləyin.

- a) Dəftər;
- b) Qələm;
- c) Kitab.

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın, xətkəşin karandaş və pozana görə harada olduğunu göstərin və söyləyin.

- a) Karandaş;
- b) Xətkəş;
- c) Pozan.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 18-ci səhifəsindəki 1-ci, 2-ci çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən uşaqlarının əlindən tutan ata və ana şəkli olan plakat asılır. Oğlanın ata - anaya nisbətən harada olduğu soruşulur. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 18 və 19-cu səhifələrindəki 3-cü, 4-cü, 5-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Yazı lövhəsindən solda göy dairə, ortada qırmızı dairə, sağda yaşıl dairə şəkilləri olan plakat asılır. Şagirdlərdən bu rəngləri daha harada gördükləri soruşulur. Sonra qırmızı dairənin o biri dairələrə nisbətən harada yerləşdiyi soruşulur. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 19-cu səhifəsindəki 6-cı, 7-ci çalışmalar işlənir.

Mövzu 6. Kvadrat (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi.

1. Şagird kvadratı tanıyır və adlandırır.
2. Kvadratı digər fiqurlardan fərqləndirir və göstərir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qruplarla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Müxtəlif ölçüdə kvadrat və digər həndəsi fiqurların şəkilləri, sayma çöpləri, plastilin	Nitq inkişafı, Təsviri incəsənət

Motivasiya

Müəllim yazı lövhəsindən kvadrat şəkli asır. Eyni zamanda lövhədə kvadrat şəkli çəkir, göstərib deyir:

“Bu fiqur kvadratdır. Bu gün biz kvadrat fiqurunu öyrənəcəyik.” Müəllim 4 sayma çöpünü 4 parça plastilinlə birləşdirib, hazırladığı kvadratları partaların üstünə qoyur. Şagirdlər əllərini kvadratlara toxundururlar və əllərinə götürürlər. M: “Bu hansı fiqurdur?” (Göstər və de: Bu, kvadratdır). M: “Kvadratın tərəflərini plastilindən ayırıb yan-yanə qoyun. Çöplər böyük-küçük, yoxsa bərabərdir?” (Göstər və de: Çöplər bərabərdir). M: “Kvadratın tərəfləri bərabərdir.”

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın və kvadrat formasında olanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə iki eyni tipdə, eyni rəngdə və müxtəlif formalarda olan əşya verilir və kvadrat formasında olan əşyanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və kvadrat formasında olan əşyanı göstərin.
 - a) Yaşıl rəngli kağız kvadrat
 - b) Yaşıl rəngli kağız dairə
2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və kvadrat formasında olan əşyanı göstərin.
 - a) Göy rəngli plastik dairə
 - b) Göy rəngli plastik kvadrat

Tapşırıq 2. Şagirdlərə üç ədəd eyni tipdə, eyni rəngdə və müxtəlif formalarda olan əşya verilir və onların arasında kvadratı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və kvadrat formasında olan əşyanı göstərin.

- a) Qırmızı rəngli plastilindən dairə
- b) Qırmızı rəngli plastilindən kvadrat
- c) Qırmızı rəngli plastilindən üçbucaq.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 20 və 21-ci səhifələrindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən kvadrat şəklində saat, göy rəngli şar, cib dəsmalı şəkilləri olan plakat asılır. Bunlardan hansının kvadrata oxşadığı soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 21 və 22-ci səhifələrindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci, 8-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Lövhədən divarları və pəncərəsi kvadrat olan ev, düymə, kvadrat formalı əl dəsmalının şəkli olan plakat asılır. Bu əşyalardan hansının kvadrat formasında olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 22-ci səhifəsindəki 9-cu, 10-cu, 11-ci çalışmalar işlənir.

Mövzu 7. Üstündə, altında (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi:

1. Şagird üstündə, altında anlayışlarının mənasını bilir.
2. Əşyanın üstündə, altında olduğunu göstərir və deyir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş Qrupla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Masanın üstündə gül, altında pişik şəkli. Müxtəlif şəkillər, sarı, göy kub, rəngli oyuncaq piramida	Nitq inkişafı Həyat bilgisi, Fiziki tərbiyə, Oxu

Motivasiya

Yazı lövhəsindən stolun üstündə güldən və stolun altında pişik şəkilləri olan plakat asılır. Güldanın və pişiyin harada olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. M:” Güldan haradadır? “(De: Güldan stolun üstündədir). M:” Pişik haradadır? “(De: Pişik stolun altındadır). M:” Bu gün biz “üstündə, altında” anlayışlarını öyrənəcəyik.”

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın, hansının üstündə, hansının altında olduğunu göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tipdə, eyni formada və iki fərqli rəngdə olan əşyalar təqdim olunur və onlardan hansının üstündə, hansının altında olduğunu demək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və onlardan hansının üstündə, hansının altında olduğunu göstərin.

- a) Qırmızı rəngli kitab
- b) Yaşıl rəngli kitab

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və onların harada yerləşdiyini söyləyin.

- a) Sarı kub
- b) Gök kub

Tapşırıq 2. Şagirdlərə eyni tipdə, eyni formada və üç fərqli rəngdə olan əşyalar verilir və onlardan bu əşyalardan hansının üstdə, hansının altıda olduğunu göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın. Hansı rəngdə əşyanın üstdə, hansı rəngdə əşyanın altıda olduğunu göstərin.

- a) Piramidada göy halqa
- b) Piramidada qırmızı halqa
- c) Piramidada yaşıl halqa

Tətbiqetmə. Dərsliyin 23-cü səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmaları işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən divarda tablo, tablonun altında divan, divanın üstündə yastıq və gəlinçik şəkilləri olan plakat asılır. Tablonun, divanın, yastıq və gəlinciyin bir-birinə nisbətdə harada olduğu soruşulur. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 24-cü səhifəsindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci, 8-ci çalışmaları işlənir.

Dərs 3. Stolun üstünə bir-birinin üstündə olan sarı, göy, qırmızı kublar qoyulur. Hansı rəngdə kubun üstdə, hansı rəngdə kubun altıda olması soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 25-ci səhifəsindəki 9-cu, 10-cu, 11-ci çalışmaları işlənir.

Mövzu 8. Uzun, qısa (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi:

1. Şagird uzun, qısa anlayışlarının mənasını bilir.
2. Əşyaları uzunluğuna, qısalığına görə müqayisə edir və göstərir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qrupla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Uzun, qısa ətək. Uzun, qısa lent olan şəkil. Uzun, qısa lent, xətkeş, karandaş, ip, kağız zolaq	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Oxu

Motivasiya

Yazı lövhəsindən qırmızı uzun ətək, göy qısa ətək və sarı uzun lent, yaşıl qısa lent şəkilləri olan plakat asılır. Hansının uzun, hansının qısa olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. M:” Hansı ətək uzundur? Hansı ətək qısadır? “ (De: Qırmızı ətək uzundur. Göy ətək qısadır). M:” Hansı lent uzundur? Hansı lent qısadır?” (De: Sarı lent uzundur. Yaşıl lent qısadır). M:” Bu gün biz uzun, qısa anlayışlarını öyrənəcəyik.”

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın və uzun, qısa olanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tipdə, eyni formada, iki fərqli rəngdə olan əşyalar verilir və onlardan uzun, qısa olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və uzun olan əşyanı göstərin.

- a) Uzun sarı rəngli xətkəş
- b) Qısa göy rəngli xətkəş

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və qısa olan əşyanı göstərin.

- a) Uzun qırmızı ip
- b) Qısa yaşıl ip

Tapşırıq 2. Şagirdlərə eyni tipdə, eyni formada və üç fərqli rəngdə olan əşyalar verilir və onlardan hansının uzun, hansının qısa olduğunu göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və uzun olan əşyanı göstərin.

- a) Sarı rəngli uzun kağız zolaq
- b) Yaşıl rəngli qısa kağız zolaq
- c) Qırmızı rəngli ən qısa kağız zolaq

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və qısa olan əşyanı göstərin.

- a) Göy rəngli uzun karandaş
- b) Sarı rəngli qısa karandaş
- c) Qırmızı rəngli ən qısa karandaş

Tətbiqetmə. Dərsləyin 26 və 27-ci səhifələrindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən pişik, it, inək şəkilləri olan plakat asılır. Bu heyvanlardan hansının quyruğunun uzun, hansının isə qısa olduğu soruşulur. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərisdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiiqetmə. Dərsliyin 27 və 28-ci səhifələrindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Yazı lövhəsindən göy balina və köpək balığının şəkilləri olan plakat asılır. Onlardan hansının uzun, hansının qısa olduğu soruşulur. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiiqetmə. Dərsliyin 28-ci səhifəsindəki 8-ci, 9-cu, 10-cu çalışmalar işlənir. 11 nömrəli çalışmada nümunəyə uyğun olaraq şagirdlərə dəftərində bir sətir = işarəsi yazdırılır.

Mövzu 9. İçində, çölündə, yanında (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi:

1. Şagird içində, çölündə, yanında anlayışlarının mənasını bilir.
2. Əşyaların yerini müəyyənləşdirib göstərir və deyir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş Qrupla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Akvarium, içində balıq, çölündə tor, yanında dibçək olan şəkil, albalı, nar, gavalı, kartof, xiyar, turp şəkli və s.	Nitq inkişafı Həyat bilgisi, Oxu

Motivasiya

Yazı lövhəsindən içində balıqlar olan akvarium, çölündə tor və yanında dibçəkdə gül şəkilləri olan plakat asılır. Akvariuma görə balıqların, torun və dibçəyin harada olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. M: "Balıqlar haradadır?" (De: Balıqlar akvariumun içindədir). M: "Balıq tutmaq üçün tor haradadır?" (De: Tor akvariumun çölündədir). M: "Dibçək haradadır?" (De: Dibçək akvariumun yanındadır).

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın, içində, çölündə, yanında olanları göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tipdə, eyni formada, iki müxtəlif rəngdə olan əşyalar verilir və onlardan içində, çölündə, yanında olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və içində olan əşyanı göstərin.
 - a) Qutunun içində qırmızı karandaş
 - b) Qutunun yanında göy karandaş.
2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və qələmqabının yanında olan əşyanı göstərin.
 - a) Qələmqabının içində yaşıl qələm
 - b) Qələmqabının yanında qırmızı qələm.

Tapşırıq 2. Şagirdlərə müxtəlif formada, üç fərqli rəngdə olan əşyalar və ya onların maketləri, şəkli verilir və içinə baxmadan, yada salmaqla onların içində nə olduğunu, çölünün hansı rəngdə olduğunu demək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və içinə baxmadan, yada salmaqla içində nə olduğunu deyin.
 - a) Albalı
 - b) Nar
 - c) Gavalı
2. Qarşınızdakı əşyalara baxın, çölünün hansı rəngdə olduğunu göstərin və deyin.
 - a) Kartof
 - b) Xiyar
 - c) Turp

Tətbiqetmə. Dərsləyin 29-cu səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən daxmanın pəncərəsindən görünən it, iti görüb daxmanın yanından qaçan tülkü, daxmanın yanında ağac və əlində dəryaz olan xoruz şəkillərindən ibarət plakat asılır. İtin, tülkünün, ağacın və xoruzun daxmaya görə harada olduğu soruşulur. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsləyin 30 və 31-ci səhifələrindəki 4-cü, 5-ci, 6-cı, 7-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Yazı lövhəsindən sürücünün avtomobilin içində və sürücü avtomobilin çölündə şəkilləri olan plakat asılır. Müəllim şəkillərdə sürücünün harada olduğunu soruşur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsləyin 31-ci səhifəsindəki 8-ci, 9-cu, 10-cu çalışmalar işlənir.

Mövzu 10. Üçbucaq (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi:

1. Şagird üçbucağı tanıyır
2. Üçbucağı göstərir və digər fiqurlardan fərqləndirir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası integrasiya
İnduktiv	Fərdi iş Qrupla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Müxtəlif üçbucaqlar, say çöpləri, plastilin	Nitq inkişafı Həyat bilgisi Təsviri incəsənət

Motivasiya

Müəllim yazı lövhəsindən üçbucaq şəkilləri olan plakat asır və üçbucaq şəkli çəkir. Şekli göstərərək deyir: “ Bu üçbucaqdır. Bu gün biz üçbucaq fiqurunu öyrənəcəyik. “Sonra müəllim davam edir:” Əvvəl biz kvadrat fiqurunu öyrənmişdik. Kvadrat fiqurunun tərəfləri bərabərdir. Üçbucaq fiqurunun tərəfləri bərabər olmaya da bilər.”Müəllim 3 sayma çöpünü 3 parça plastilənlə birləşdirib hazırladığı üçbucağı şagirdlərə təqdim edir.

M: Uşaqlar, əlinizə götürdüyünüz fiqurun adı nədir? “ (De: Bu, üçbucaq fiqurudur).

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı fiqurlara baxın və üçbucaq formasında olanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə iki eyni tipdə, eyni rəngdə və müxtəlif formalarda olan əşyalar verilir və üçbucaq formasında olan əşyanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı fiqurlara baxın və üçbucaq formasında olan fiquru göstərin.
 - a) Sarı rəngli oyun xəmirindən dairə
 - b) Sarı rəngli oyun xəmirindən üçbucaq
2. Qarşındakı əşyalara baxın və üçbucaq formasında olan əşyanı göstərin.
 - a) Qırmızı rəngli kağızdan üçbucaq bayraq
 - b) Qırmızı rəngli kağızdan düzbucaqlı bayraq

Tapşırıq 2. Şagirdlərə eyni tipdə, eyni rəngdə və müxtəlif formalarda olan üç əşya verilir və onlardan üçbucaq olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və üçbucaq formasında olanı göstərin.

- a) Göy rəngli plastik üçbucaq
- b) Göy rəngli plastik dairə
- c) Göy rəngli plastik düzbucaqlı

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və üçbucaq formasında olanı göstərin.

- a) Sarı taxta üçbucaq
- b) Sarı taxta kvadrat
- c) Sarı taxta dairə

Tətbiqetmə. Dərsliyin 32 və 33-cü səhifələrindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən üçbucaq formasında qırmızı və yaşıl bayraq, çətir, üçbucağa oxşayan yaşıl ağac, göy dairə və göy kvadrat, damı üçbucağa oxşayan ev, yelkəni üçbucağa oxşayan qayıq şəkilləri olan plakat asılır. Bu əşyalardan hansının üçbucaq fiquruna oxşadığı soruşulur. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 33 və 34-cü səhifələrindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci, 8-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Löbhədən üzərində göy dairə, yaşıl üçbucaq, sarı kvadrat, qırmızı üçbucaq, sarı dairə, göy üçbucaq, qırmızı kvadrat şəkilləri olan plakat asılır. Bu fiqurların içərisində hansı rəngli üçbucaqların olduğu soruşulur. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 34-cü səhifəsindəki 9-cu, 10-cu, 11-ci çalışmalar işlənir.

Mövzu 11. Enli, ensiz (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi:

1. Şagird enli, dar anlayışlarının mənasını bilir.
2. Enli, dar olan obyektləri göstərir və deyir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası integrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qrupla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Plakatlar, kitab, xətkeş, dəftər, karandaş	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Fiziki tərbiyə

Motivasiya

Yazı lövhəsindən enli yaşıl və ensiz qırmızı lent şəkilləri olan plakat asılır. Bu lentlərdən hansının enli, hansının ensiz olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. M: "Hansı lent enlidir?" (De: Yaşıl lent enlidir). M: "Hansı lent ensizdir?" (De: Qırmızı lent ensizdir). M: "Bu gün biz enli, ensiz anlayışlarını öyrənəcəyik."

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın, enli və ensiz olanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tipdə, eyni formada, iki fərqli rəngdə olan əşyalar verilir və onlardan enli, ensiz olan əşyanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və enli olan əşyanı göstərin.

- a) Yaşıl rəngli enli kağız zolağı
- b) Sarı rəngli ensiz kağız zolağı

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və ensiz olan əşyanı göstərin.

- a) Sarı rəngli enli taxta parçası
- b) Qırmızı rəngli ensiz taxta parçası

Tapşırıq 2. Şagirdlərə eyni tipdə və eyni formada, üç fərqli rəngdə olan əşyalar verilir və onlardan ən enli, ən ensiz olan əşyanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın, enli və ensiz olan əşyanı göstərin.

- a) Qalın kağızdan kəsilmiş qırmızı rəngli enli bayraq
- b) Qalın kağızdan kəsilmiş yaşıl rəngli ensiz bayraq
- c) Qalın kağızdan kəsilmiş göy rəngli ən ensiz bayraq

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və enli olan əşyanı göstərin.

- a) Yaşıl rəngli enli lent
- b) Sarı rəngli ensiz lent
- c) Qırmızı rəngli ən ensiz lent

Tətbiqetmə. Dərsliyin 35-ci səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmaları işləyin.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən üzərində enli çay, çayın üstündə qurulmuş, üstündən maşınlar keçən enli körpü və yaxınlıqdakı ensiz arxın üstündə yalnız piyadalar keçə bilən ensiz körpü şəkilləri olan plakat asılır. Şəkildəki körpülərdən hansının enli, hansının ensiz olduğu soruşulur. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 36-cı səhifəsindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci, 8-ci çalışmaları işləyin.

Dərs 3. Yazı lövhəsindən üzərində enli çarpayı, ensiz çarpayı və ensiz pəncərə, enli pəncərə şəkilləri olan plakat asılır. Hansının enli, hansının ensiz olduğu soruşulur. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 37-ci səhifəsindəki 9-cu, 10-cu, 11-ci, 12-ci çalışmaları işləyin. 12-ci çalışmada dəftərdə nümunəyə uyğun XXX işarəsi çəkdirilir.

Mövzu 12. Uzaqda, yaxında, daha uzaq, daha yaxın

Dərs 1

(3 saat)

Təlimin məqsədi.

1. Şagird uzaq və yaxın anlayışlarını bilir.
2. Əşyaların özünə və biri-birinə nisbətə hansı məsafədə (uzaqda və ya yaxında) yerləşdiyini göstərir və deyir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş Qruplarla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Ev, it, ağac, pişik, oğlan şəkilləri olan plakat	Nitq inkişafı, Fiziki tərbiyə, Oxu, Həyat bilgisi

Motivasiya

Yazı lövhəsindən üzərində evdən daha uzaq olan oğlan, evə uzaq olan pişik, evə yaxın olan ağac və evə daha yaxın it şəkilləri olan plakat asılır.

Sual: Şəkildə gördüyünüz heyvan və bitkilərdən hansı evə yaxındır? Hansı evdən uzaqdır? Hansı evə daha yaxındır? Hansı evdən daha uzaqdır?

Müzakirə aparılır. M: “Nə evə daha yaxındır?” (De: İt evə daha yaxındır), M: “Kim evdən daha uzaqdır?” (De: Oğlan evdən daha uzaqdır). M: “İtdən sonra evə yaxın olan nədir?” (De: Ağac evə yaxındır). M: “Pişik evdən uzaqdadır, yoxsa yaxında?” (De: Pişik evdən uzaqdadır). M: “Bu gün biz yaxın, uzaq, daha yaxın, daha uzaq anlayışlarını öyrənəcəyik.”

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın, uzaqda və yaxında olan əşyanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tipdə və eyni formada, iki fərqli rəngdə olan əşya təqdim edilir və onlardan hansının uzaqda, hansının yaxında olduğunu göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalardan sizdən uzaqda olanı göstərin.

- a) Şagirdin qarşısında qırmızı kitab
- b) Partanın sol küncündə yaşıl kitab

2. Qarşınızdakı əşyalardan sizə daha yaxın olanı göstərin.

- a) Şagirdin qarşısında göy karandaş
- b) Partanın qələm yeri olan oyuya qoyulmuş sarı karandaş

Tapşırıq 2. Şagirdlərə eyni tipdə və eyni formada, üç fərqli rəngdə olan əşyalar verilir və onlardan hansının daha uzaqda, uzaqda, yaxında olduğunu göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın, hansının sizdən daha uzaqda, daha yaxında olduğunu göstərin.

- a) Şagirdin qarşısında qırmızı rəngli düymə
- b) Partanın sol küncündə yaşıl düymə
- c) Qırmızı düymə ilə yaşıl düymə arasındakı göy rəngli düymə

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın, hansının sizdən daha uzaqda, yaxında olduğunu göstərin.

- a) Şagirdin qarşısında göy rəngli xətkəş
- b) Partanın sağ küncündə sarı rəngli xətkəş
- c) Göy rəngli xətkəşlə sarı rəngli xətkəş arasında yaşıl rəngli xətkəş

Təbqiyyət. Dərsliyin 38-ci səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü çalışmalar işlənir.

Dərsdə beyin həmləsi və müzakirə metodlarından istifadə edilir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən “Tülkü həccə gedir” nağılından tülkü, yaxında xoruz, uzaqda toyuqlar, daha uzaqda cücələrin şəkilləri olan plakat asılır. Onlardan hansının tülküyə yaxın, hansının ondan uzaq və daha uzaq olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Təbqiyyət. Dərsliyin 38 və 39-cu səhifələrindəki 4-cü, 5-ci, 6-cı, 7-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Yazı lövhəsindən topa yaxın olan göy köynəkli oğlan, topdan uzaq olan qırmızı köynəkli oğlan, daha uzaqda isə qapıda dayanan qara köynəkli oğlan şəkilləri olan plakat asılır. Topa kimin daha yaxın, uzaq, daha uzaq olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Təbqiyyət. Dərsliyin 39-cu səhifəsindəki 8-ci, 9-cu, 10-cu çalışmalar işlənir.

Mövzu 13. Düzbucaqlı (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi:

1. Şagird düzbucaqlı fiqurunu tanıyır.
2. Düzbucaqlı fiqurunu göstərir və başqa fiqurlardan fərqləndirir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qrupla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Düzbucaqlılar, say çöpləri, plastilin	Nitq inkişafı, Təsviri incəsənət, Texnologiya

Motivasiya

Yazı lövhəsindən düzbucaqlı fiqurunun şəkli asılır. Əlavə olaraq müəllim lövhədə düzbucaqlı fiquru çəkir. Müəllim şəkildəki və lövhədəki düzbucaqlıları göstərib deyir: “Bu fiqur düzbucaqlıdır. Bu gün biz düzbucaqlı fiqurunu öyrənəcəyik.” Müəllim 4 çöpü 4 parça plastilənlə birləşdirib hazırladığı düzbucaqlıları partaların üzərinə qoyur. Şagirdlərə ona toxunmağı və əllərinə götürərək baxmağı təklif edir.

Sual: M: Bu, hansı fiqurdur?” (Göstər və de: Bu fiqur düzbucaqlıdır).

M: “Düzbucaqlının tərəflərini plastilindən ayırıb yan-yanə qoyun. Qarşı tərəflərin bərabər olduğunu görəcəksiniz. Düzbucaqlıda kvadrat fiquru kimi bütün tərəflər bərabər deyil, yalnız qarşı tərəflər bir-birinə bərabərdir.”

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı fiqurlara baxın, düzbucaqlı olanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə iki eyni tipdə, eyni rəngdə və müxtəlif formalarda əşyalar verilir, və düzbucaqlı formasında olan əşyanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və düzbucaqlı formasında olanı göstərin.
 - a) Kağızdan qırmızı rəngli düzbucaqlı bayraq
 - b) Kağızdan qırmızı rəngli üçbucaq bayraq

2. Qarşınızdakı fiqurlara baxın və düzbucaqlı formasında olanı göstərin.

- a) Göy oyun xəmirindən hazırlanmış dairə
- b) Göy oyun xəmirindən hazırlanmış düzbucaqlı

Tapşırıq 2. Şagirdlərə eyni tip, eyni rəngdə və müxtəlif formada üç əşya verilir və onlardan düzbucaqlı olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və düzbucaqlı formasında olanı göstərin

- a) Sarı düzbucaqlı xətkəş
- b) Sarı dairə
- c) Sarı üçbucaq

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və düzbucaqlı formasında olanı göstərin.

- a) Yaşıl dəftər
- b) Kağızdan kəsilmiş yaşıl üçbucaq bayraq
- c) Kağızdan yaşıl dairə

Tətbiqetmə. Dərsliyin 40-cı səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən göy düzbucaqlı şəklində xalça, dairəvi boşqab, yaşıl kitab, ütü, düzbucaqlı şəklində qırmızı bayraq şəkilləri olan plakat asılır. Bu əşyalardan hansının düzbucaqlı fiquruna oxşadığı soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 41 və 42-ci səhifələrindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci, 8-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Lövhədən vaqonları düzbucaqlı fiquruna, təkərləri dairə fiquruna oxşayan qatar, divarı və pəncərələri düzbucaqlı, damı üçbucaq fiquruna oxşayan ev şəkli olan plakat asılır. Bu əşyalardan hansının düzbucaqlı fiquruna oxşadığı soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 42-ci səhifəsindəki 9-cu, 10-cu, 11-ci çalışmalar işlənir.

11-ci çalışmada dəftərdə sətir boyu / . / . işarəsi yazdırılır.

Mövzu 14. Hündür, alçaq (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi:

1. Şagird hündür, alçaq anlayışlarını bilir.
2. Əşyaları hündürlüyünə, alçaqlığına görə müqayisə edə bilir və göstərir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qruplarla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Sarı oyun xəmirindən stəkan, nəlbəki. Plastik gəlinciklər, ağac, kol, gül şəkilləri. Plasmadan balon, stəkan, nəlbəki	Nitq inkişafı, Texnologiya, Fiziki tərbiyə

Motivasiya

Yazı lövhəsindən üzərində çoxmərtəbəli bina, birmərtəbəli bina və hündür şam ağacı, alçaq şam ağacı şəkilləri olan plakat asılır.

Sual: “Uşaqlar, şəkildəki evlərə, ağaclara baxın və müqayisə edin. Hansı hündür, hansı alçaqdır?” Müzakirə aparılır. M: “Hansı ev hündürdür? Mərtəbəsi çox olan bina, yoxsa mərtəbəsi az olan bina?” (De: Çoxmərtəbəli bina hündürdür. Mərtəbəsi az olan ev alçaqdır). M: “Sol tərəfdəki ağac hündürdür, yoxsa sağ tərəfdəki ağac?” (De: Sağ tərəfdəki ağac hündürdür. Sol tərəfdəki ağac alçaqdır). M: “Bu gün biz hündür, alçaq anlayışlarını öyrənəcəyik.”

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın və hündür, alçaq olanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tipdə, eyni rəngdə, müxtəlif formalarda olan iki əşya verilir, onlardan hündür, alçaq olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və hündür olan əşyanı göstərin.
 - a) Sarı oyun xəmirindən hazırlanmış stəkan
 - b) Sarı oyun xəmirindən hazırlanmış nəlbəki
2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və alçaq olan əşyanı göstərin.
 - a) Hündür gəlincik
 - b) Alçaq gəlincik

Tapşırıq 2. Şagirdlərə eyni tipdə, eyni rəngdə, müxtəlif formalarda üç əşya verilir və onlardan ən hündür, ən alçaq olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın, ən hündür və ən alçaq olanı göstərin.

- a) Qrafin
- b) Stəkan
- c) Nəlbəki

2. Qarşınızdakı şəkillərə baxın, ən hündür və ən alçaq olanı göstərin.

- a) Ağac
- b) Kol
- c) Gül

Tətbiqetmə. Dərsliyin 43-cü səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən hündür ev, alçaq taxta hasar və hündür ağac, alçaq göbələk şəkilləri olan plakat asılır. Bu əşyalardan hansının hündür, hansının alçaq olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 44-cü səhifəsindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci, 8-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Lövhədən üzərində hündür iki ayaqlı nərdivan, alçaq dörd ayaqlı nərdivan şəkli, hündür küçə fənəri və alçaq skamya şəkli olan plakat asılır. Şəkildəki əşyaların təyinatı haqqında söhbət aparılır. Bu əşyaların hansının hündür, hansının alçaq olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə beyin həmləsi, müzakirə metodundan istifadə etməklə dərs 1-ə analoji qaydada aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 45-ci səhifəsindəki 9-cu, 10-cu, 11-ci, 12-ci çalışmalar işlənir.

Mövzu 15. Öndə, arxada, önündə, arxasında

Dərs 1

(3 saat)

Təlimin məqsədi:

1. Şagird öndə, arxada, önündə, arxasında anlayışlarını bilir.
2. Əşyaların öndə, arxada, önündə, arxasında olduğunu deyir və göstərir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qrupla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Toyuq, cücələr, hasarın önündə ağac, arxasında ev olan şəkil. Oyuncaq pişik, siçan, plastik balon, stəkan, nəlbəki	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Fiziki tərbiyə

Motivasiya

Yazı lövhəsindən öndə toyuq, arxada cücələr, hasarın önündə ağac, arxasında ev şəkilləri olan plakat asılır. Bu əşyaların hansının öndə, hansının arxada olduğu soruşulur.

Müzakirə aparılır. M: "Toyuq cücələrdən öndə gedir, yoxsa arxada?" (De: Toyuq cücələrdən öndə gedir). M: "Cücələr toyuqdan öndə gedir, yoxsa arxada?" (De: Cücələr toyuqdan arxada gedir). M: "Ev hasarın önündədir, yoxsa arxasında?" (De: Ev hasarın arxasındadır). M: "Ağac hasarın arxasındadır, yoxsa önündə?" (De: Ağac hasarın önündədir). M: "Bu gün biz öndə, arxada, önündə, arxasında anlayışlarını öyrənəcəyik."

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın, öndə, arxada, önündə, arxasında olan əşyanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tipdə, eyni rəngdə, müxtəlif formalarda olan iki əşya verilir və onlardan öndə, arxada, önündə, arxasında olan əşyanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və öndə, arxada, önündə, arxasında olan əşyanı göstərin.
 - a) Oyuncaq sarı pişik
 - b) Oyuncaq sarı siçan
2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və öndə, arxada, önündə, arxasında olan əşyanı göstərin
 - a) Stəkan
 - b) Qaşığı

Tapşırıq 2. Şagirdlərə eyni tipdə, eyni formada, müxtəlif rənglərdə olan üç əşya verilir, onlardan öndə, arxada, önündə, arxasında olan əşyanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın və öndə, arxada, önündə, arxasında olan əşyanı göstərin.
 - a) Sarı rəngli oyuncaq minik avtomobili
 - b) Göy rəngli oyuncaq minik avtomobili
 - c) Yaşıl rəngli oyuncaq minik avtomobili
2. Qarşınızdakı əşyalara baxın və öndə, arxada, önündə, arxasında olan əşyanı göstərin.
 - a) Qırmızı top
 - b) Göy top
 - c) Yaşıl top

Tətbiqetmə. Dərsləyin 46-cı səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsində “Qızıl balıq” nağılından daxma, daxmanın önündə qarı, qarının önündə təknə şəkli olan plakat asılır. Daxmanın, qarının, təknənin bir-birinə görə harada (önündə, arxasında) olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə beyin həmləsi və müzakirə metodlarından istifadə etməklə dərs 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsləyin 47 və 48-ci səhifələrindəki 4, 5, 6, 7 nömrəli çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Yazı lövhəsində öndə qaz, arxasında cücələri üzən göl şəkli asılır. Qazın cücələrə görə arxada, yoxsa öndə üzdüyü, cücələrin qazın önündə, yoxsa arxasında üzdüyü soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi üsullarından istifadə etməklə dərs 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. 48-ci səhifəsindəki 8-ci, 9-cu, 10-cu çalışmalar işlənir.

Mövzu 16. Qalın, nazik (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi.

1. Şagird qalın, nazik anlayışlarını bilir.
2. Əşyaların qalınlığını, nazikliyini göstərir və müqayisə edə bilir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qruplarla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Qalın və nazik şam; qalın və nazik kötük şəkilləri olan kartlar; kitab, dəftər; qalın və nazik karandaşlar.	Nitq inkişafı, Texnologiya, Oxu

Motivasiya

Yazı lövhəsində iki eyni tipdə, eyni formada, eyni rəngdə olan şam və kötük şəkilləri asılır. Hansının qalın və hansının nazik olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. M: “Soldakı şam qalındır, yoxsa sağdakı şam?” (De: Soldakı şam qalındır, sağdakı şam isə nazikdir). M: “Soldakı kötük qalındır, yoxsa sağdakı kötük?” (De: Soldakı kötük qalındır, sağdakı kötük isə nazikdir).

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın, qalın, nazik olanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tipdə və eyni formada, eyni rəngdə iki əşya verilir və onlardan qalın, nazik olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın, qalın, nazik olanı göstərin.

- a) Yaşıl kitab
- b) Yaşıl dəftər

2. Qarşınızdakı əşyalara baxın, qalın, nazik olanı göstərin.

- a) Qalın sarı taxta parçası
- b) Nazik sarı taxta parçası

3. Qarşınızdakı əşyalara baxın, qalın, nazik olanı göstərin.

- a) Qalın göy rəngli karandaş
- b) Nazik göy rəngli karandaş

Tətbiqetmə. Dərsliyin 49 və 50-ci səhifələrindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən qalın, qırmızı rəngli albom və nazik, göy rəngli albom şəkilləri asılır. Bu albomlardan hansının qalın, hansının nazik olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə dərs 1-ə analogi qaydada aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 50 və 51-ci səhifələrindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci, 8-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Lövhədən üzərində at belində Koroğlunun şəkli olan qalın kitab və üzərində Tıq-tıq xanımın şəkli olan nazik kitab şəkli asılır. Stolun üstünə də qalın və nazik kitablar qoyulur. Hansı kitabın qalın, hansı kitabın nazik olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə beyin həmləsi və müzakirə metodlarından istifadə etməklə dərs 1-ə analogi qaydada aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 51-ci səhifəsindəki 9-cu, 10-cu, 11-ci çalışmalar işlənir.

Mövzu: Tez, gec (1 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi.

1. Şagird tez, gec anlayışlarını bilir.
2. Hadisələrin baş vermə ardıcılığını göstərir və fərqləndirir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş Qrupla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Xoruz və günəş təsviri olan kart; oğlunu yuxudan oyadan ana təsviri olan kart; mövzuya uyğun plakatlar.	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Oxu, Fiziki tərbiyə

Motivasiya

Yazı lövhəsindən yenidən çıxan günəş və çəpərin üstündə banlayan xoruz şəkli və dərsə gecikməməsi üçün oğlunu yuxudan oyadan ana şəkli asılır. Hansının tez, hansının gec olduğu şagirdlərdən soruşulur. Müzakirə aparılır. M:” Xoruzlar nə vaxt banlayır?” (De: Xoruzlar səhər tezdən banlayır). M:” Ana oğlunu niyə oyadır?” (De: Oğlu dərsə gecikməsin, yoxsa gec olar). M:” Bu gün biz tez, gec anlayışlarını öyrənəcəyik.”

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı şəkillərə baxın. İdmançılardan finişə hansının tez, hansının gec çatacağını göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə finişə tərəf qaçan göy köynəkli və qırmızı köynəkli idmançıların şəkli verilir. Onlardan finişə hansının tez, hansının gec çatacağını göstərmələri xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı şəklə baxın, hansı idmançının finişə tez, hansının gec çatdığını göstərin.

- Finiş xəttinə çatan göy köynəkli idmançı
- Finiş xəttindən uzaqda olan qırmızı köynəkli idmançı

Tətbiqetmə. Dərsləyin 52-ci səhifəsindəki 1-ci, 2-ci çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Mövzu: Gün: səhər, gündüz, axşam, gecə (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi:

- Şagird səhər, gündüz, axşam, gecə anlayışlarını bilir.
- Səhər, gündüz, axşam, gecə anlayışlarının ardıcılığını deyir və göstərir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qruplarla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Günün hissələrini təsvir edən kartlar; sehrli kub; Seqen lövhəsi.	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Oxu

Motivasiya

Dərs 1. Yazı lövhəsindən “qız və oğlan dişlərini fırçalayırlar, partada əyləşib yazı yazırlar, oyuncaqlarla oynayırlar, yatırırlar” sujetli şəkil asılır. Şagirdlərdən şəklə baxıb, uşaqların günün hansı vaxtında dişlərini fırçaladıqları, günün hansı vaxtında partada əyləşib yazı yazdıqları, günün hansı vaxtında oyuncaqlarla oynadıqları, günün hansı vaxtında yatdıqları soruşulur. Müzakirə aparılır. M: “Uşaqlar günün hansı vaxtında dişlərini fırçalayırlar?” (De: Uşaqlar dişlərini səhər fırçalayırlar). M: “Uşaqlar günün hansı vaxtında partada əyləşib yazı yazırlar?” (De: Uşaqlar gündüz parta arxasında əyləşib yazı yazırlar). M: “Uşaqlar günün hansı vaxtında oyuncaqlarla oynayırlar?” (De: Uşaqlar axşam oyuncaqlarla oynayırlar). M: “Uşaqlar günün hansı vaxtında yatırırlar?” (De: Uşaqlar gecə yatırırlar). M: “Bu gün biz səhər, gündüz, axşam, gecə anlayışlarını öyrənəcəyik. Bu anlayışlar birlikdə gün adlanır.”

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı şəkillərə baxın, hadisənin səhər, gündüz, axşam və ya gecə baş verdiyini deyin və göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə günün müxtəlif vaxtlarını əks etdirən iki şəkil verilir. Hadisənin günün hansı vaxtında baş verdiyini göstərərək demək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı şəkillərə baxın, hadisənin nə vaxt baş verdiyini göstərin və deyin.
 - a) Qız və oğlan idman edirlər.
 - b) Qız və oğlan məktəbdən gəlirlər.
2. Qarşınızdakı şəkillərə baxın, hadisənin nə vaxt baş verdiyini göstərin və deyin.
 - a) Qız və oğlan televizora baxırlar.
 - b) Uşaqlar yatırırlar.

Tətbiquetmə. Dərsliyin 53 və 54-cü səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Dərsliyin 54 və 55-ci səhifələrindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci, 8-ci çalışmalar işlənir. Əldə edilmiş bilik və bacarıqların tətbiqi yoxlanılır. Kiçik motor bacarıqlarını inkişaf etdirmək üçün 6 nömrəli çalışmada şagirdlərə nümunədən istifadə etməklə dəftərdə sətirboyu üçbucaq, dairə, kvadrat şəkli çəkdirilir.

Dərs 3. Yazı lövhəsindən sujetli (oğlan məktəbə gedir, oğlan partada əyləşib yazı yazır, oğlan televizora baxır, oğlan yatır) şəkillər olan plakat asılır. Şagirdlərdən şəkillərdəki hadisələrin günün hansı vaxtında baş verdiyi soruşulur. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi metodlarından istifadə etməklə, 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiquetmə. Dərsliyin 55-ci səhifəsindəki 9-cu, 10-cu, 11-ci çalışmalar işlənir. 3-cü çalışmada uşağın günün hansı vaxtında nə etdiyi öyrədilir. 11-ci çalışmada isə dəftərlərdə nümunəyə uyğun damanın içərisində dalğa işarəsi çəkdirilir.

Mövzu: Birinci, sonuncu, əvvəl, sonra (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi.

- Şagird birinci, sonuncu, əvvəl, sonra anlayışlarını bilir.
- Hadisələrin və əşyaların birinci, sonuncu, əvvəl, sonra olduğunu deyir və göstərir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qruplarla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	“Turp” nağılının kitabı, bulud, yağış, günəş təsvirləri olan kartlar; yumurta və cücə oyuncaqları.	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Fiziki tərbiyə, Oxu

Motivasiya

Dərs 1. Yazı lövhəsindən “Turp” nağılının obrazları-turp, turpdan tutub çıxarmaq istəyən baba, nənə, nəvə, it, pişik və siçan şəkilləri asılır. Şagirdlərdən turpu çıxarmaq istəyənlərdən əvvəl, sonra, sonuncu dayananlar soruşulur. Müzakirə aparılır. M:“Turpu çıxarmaq üçün kim birinci dayanıb?” (De: Baba birinci dayanıb). M:“Babadan sonra kim dayanıb?” (De: Babadan sonra nənə dayanıb kömək edir). M:“Sonuncu nə dayanıb?” (De: Sonuncu siçan dayanıb kömək edir). M:“İtdən əvvəl kim dayanıb?” (De: İtdən əvvəl nəvə dayanıb kömək edir). M:”Bu gün biz birinci, sonuncu, əvvəl, sonra anlayışlarını öyrənəcəyik”.

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı şəkillərə baxın və hadisənin, əşyaların hansının birinci, sonuncu, əvvəl, sonra olduğunu göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərdən qarşılarındakı şəklə baxıb birinci, sonuncu, əvvəl, sonra olanı göstərmək xahiş olunur.

- Qarşınızdakı şəklə baxıb, birinci, sonuncu, əvvəl, sonra olanı göstərin.
 - Buğda
 - Un
 - Çörək

2. Qarşınızdakı şəklə baxın, birinci, sonuncu, əvvəl, sonra olanı göstərin.

- a) Bulud
- b) Yağış
- c) Günəş

Təbqiyyətmə. Dərsliyin 56 və 57-ci səhifələrindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü, 5-ci çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən sırada əvvəl təcili yardım maşını, sonra yanğınsöndürən maşın, sonuncu polis maşının dayandığı şəkil asılır. Təcili yardım, yanğınsöndürən və polis maşınlarının neçənci yerdə dayandığı soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Təbqiyyətmə. Dərsliyin 57 və 58-ci səhifələrindəki 6-cı, 7-ci, 8-ci, 9-cu, 10-cu çalışmalar işlənir. 6 nömrəli çalışmada nümunəyə uyğun dəftərdə üçbucaq, içərisində dairə, yanında kvadrat şəkli çəkdirilir.

Dərs 3. Yazı lövhəsindən qoğal, dovşan, canavar, ayı və tülkü şəkilləri asılır. Qoğal birinci hansı heyvan ilə qarşılaşdı? Qoğal sonuncu hansı heyvanla qarşılaşdı? Qoğal tülküdən əvvəl hansı heyvan ilə qarşılaşdı? – sualları qoyulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Təbqiyyətmə. Dərsliyin 59 və 60-cı səhifələrindəki 11-ci, 12-ci, 13-cü, 14-cü, 15-ci , 16-cı çalışmalar işlənir.

Mövzu: Ağır, yüngül (3 saat)

Dərs 1

Təlimin məqsədi:

1. Şagird ağır, yüngül anlayışlarını bilir.
2. Əşyaları ağırlığına, yüngüllüyünə görə fərqləndirir və göstərir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş Qrupla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Kitab, dəftər vərəqi; əyani vəsaitlər (pambıq, alma)	Nitq inkişafı, həyat bilgisi

Motivasiya

Stolun üstünə bir kitab və dəftər vərəqi qoyulur. Hansının ağır, hansının yüngül olduğu soruşulur. Müəllim hər bir şagirdə kitabı bir əlinə, dəftər vərəqini o biri əlinə alıb müqayisə etməsi xahiş edir. Sonra müzakirə aparılır. M: “Bu əşyalardan hansı ağırdır? Hansı yüngüldür?” (De: Kitab dəftər vərəqindən ağırdır. Dəftər vərəqi kitabdan yüngüldür). M: “Bu gün biz ağır, yüngül anlayışlarını öyrənəcəyik.”

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın, ağır və yüngül olanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə iki müxtəlif əşya verilir və onlardan ağır, yüngül olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşyalara baxın, ağır, yüngül olanı göstərin.
 - a) İçində plastilinlər olan qutu
 - b) Boş qutu
2. Qarşınızdakı əşyalara baxın, ağır, yüngül olanı göstərin.
 - a) Albom
 - b) Dəftər

Tətbiqetmə. Dərsləyin 61-ci səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Stolun üstünə bir ədəd kartof, bir ədəd noxud dənəsi qoyulur. Hansının ağır, hansının yüngül olduğu soruşulur. Müqayisə və müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 62 və 63-cü səhifələrindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci, 8-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Yazı lövhəsindən tərəzinin bir gözündə balqabaq, o biri gözündə narıngi olan şəkil asılır. Bu meyvələrdən hansının ağır, hansının yüngül olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 63-cü səhifəsindəki 9-cu, 10-cu, 11-ci çalışmalar işlənir.

Mövzu: Cəld, yavaş (asta)

(3 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird cəld, yavaş anlayışlarını bilir.
2. Hərəkət edən əşyaların cəld, yavaş hərəkət etdiyini göstərir və fərqləndirir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qruplarla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Qatar, təyyarə maketləri; dovşan, ilbiz, tısbağa, kirpi, kərtənkələ təsvirləri olan kartlar	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Fiziki tərbiyə

Motivasiya

Yazı lövhəsindən təyyarə və qatar şəkilləri olan plakat asılır. Hansının cəld, hansının yavaş hərəkət etdiyi soruşulur. Müzakirə aparılır. M: “Təyyarə cəld hərəkət edir, yoxsa qatar?” (De: Təyyarə cəld hərəkət edir, qatar isə yavaş hərəkət edir). M: “Bu gün biz cəld, yavaş anlayışlarını öyrənəcəyik.”

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşyalara baxın, cəld, yavaş hərəkət edən əşyanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə iki müxtəlif heyvan maketi (şekli) verilir, onlardan cəld və yavaş hərəkət edən heyvanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı şəkillərə (maketlərə) baxın, cəld, yavaş hərəkət edən heyvanı göstərin.
 - a) Dovşan
 - b) Tısbağa
2. Qarşınızdakı şəkillərə baxın, cəld, yavaş hərəkət edən heyvanı göstərin.
 - a) Kərtənkələ
 - b) Kirpi

Tətbiqetmə. Dərsliyin 64-cü səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən üzərində canavar və qoyun şəkli olan plakat asılır. Hansının cəld, hansının yavaş hərəkət etdiyi soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə dərs 1-ə analogi qaydada aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 65-ci səhifəsindəki 4-cü, 5-ci, 6-cı, 7-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Yazı lövhəsindən üzərində cavan və əlində əsa olan qoca şəkli olan plakat asılır. Şəkillərdən hansının cəld, hansının yavaş hərəkət etdiyi soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə beyin həmləsi və müzakirə metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 66-cı səhifəsindəki 8-ci, 9-cu, 10-cu çalışmalar işlənir.

Mövzu: Az, çox, bir az (3 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird az, çox, bir az anlayışlarını bilir.
2. Əşya qruplarının hansında çox, hansının az olduğunu fərqləndirir və göstərir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qruplarla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Müxtəlif rəngli düymələr, pozan, karandaş, leqo	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Texnologiya

Motivasiya

Yazı lövhəsindən 8 göy ulduz, 3 qırmızı ulduz və 1 yaşıl ulduz şəkilləri olan plakat asılır. Saymadan hansının az, hansının çox, hansının bir az olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. M: "Hansı ulduzlar çoxdur?" (De: Göy ulduzlar çoxdur). M: "Hansı ulduz azdır?" (De: Yaşıl ulduz azdır). M: "Hansı ulduzlar bir azdır?" (De: Qırmızı ulduzlar bir azdır). M: "Bu gün biz az, çox, bir az anlayışlarını öyrənəcəyik."

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı əşya qruplarına baxın və az, çox, bir az olanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə eyni tipdə və eyni formada iki fərqli rəngdə olan əşya qrupları təqdim olunur və onlardan az, çox olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşya qruplarına baxın, az və çox olanı göstərin.
 - a) 8 göy düymə
 - b) 2 qırmızı düymə
2. Qarşınızdakı əşya qruplarına baxın, az və çox olanı göstərin.
 - a) 6 qırmızı karandaş
 - b) 1 yaşıl karandaş

Tapşırıq 2. Şagirdlərə eyni tipdə və eyni formada, üç müxtəlif rəngdə əşya qrupları təqdim olunur və onlardan az, çox, bir az olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı əşya qruplarına baxın, az və çox, bir az olanı göstərin.

- a) 10 ədəd göy pozan
- b) 5 ədəd yaşıl pozan
- c) 2 ədəd qırmızı pozan

2. Qarşınızdakı əşya qruplarına baxın, az və çox, bir az olanı göstərin.

- a) 9 ədəd yaşıl leqo
- b) 4 ədəd göy leqo
- c) 1 ədəd sarı leqo

Tətbiqetmə. Dərsliyin 67-ci səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən 6 qaranquş və 2 sərçə şəkli olan plakat asılır. Saymadan hansının çox, hansının az olduğu soruşulur. Müqayisə və müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 68-ci səhifəsindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci, 8-ci çalışmalar işlənir.

Dərs 3. Stolun üstünə 7 kitab və 2 dəftər qoyulur. Saymadan hansının çox, hansının az olduğu soruşulur. Müqayisə və müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə metodundan istifadə etməklə 1-ci dərsdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 69-cu səhifəsindəki 9-cu, 10-cu, 11-ci çalışmalar işlənir. 11-ci çalışmada şagirdlərə dəftərlərində sətir boyu tire nöqtə, tire nöqtə işarələri yazdırılır.

Mövzu: Cavan, qoca (2 saat)**Dərs 1.****Təlimin məqsədi:**

1. Şagird cavan, qoca anlayışlarını bilir.
2. Cavan və qocanı göstərir, fərqləndirir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş Qrupla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Cavan və qoca insan şəkilləri	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Oxu

Motivasiya

Yazı lövhəsindən “Qoca qadındır” hekayəsindən qoca qadın, onun zənbilini götürmüş oğlan, oğlanın çantası qızın əlində təsvirləri olan şəkil asılır. Şəklə baxıb, kimin qoca, kimin cavan olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. M: “Şəkildəkilərdən kim qocadır, kim cavandır?” (De: Qadın qocadır. Qız və oğlan uşaqlarıdır). M: “Oğlan qoca qadına kömək etməkdə düzgün, yoxsa səhv hərəkət etmişdir?” (De: Oğlan düzgün hərəkət etmişdir. Qocalara hörmət etmək hər birimizin borcudur).

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı şəkillərə baxın, cavan və qocanı göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə “Kərpickəsən qoca və cavan oğlan” (N. Gəncəvi) hekayəsindən şəkil verilir və onlardan qoca və cavan olanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı şəklə baxın, qoca və cavanı göstərin.
 - a) Kərpickəsən kişi
 - b) Oğlan

Tapşırıq 2. Şagirdlərə “Ata və oğulları” hekayəsindən şəkil verilir, orada qoca və cavanı göstərmək xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı şəklə baxın, qoca və cavanı göstərin.
 - a) Ata
 - b) Oğulları

Tətbiqetmə. Dərsləyin 70 və 71-ci səhifələrindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Yazı lövhəsindən üzərində nənə və nəvə, baba və nəvə şəkilləri olan plakat asılır. Kimin qoca, kimin cavan olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. Öyrənmə müzakirə və beyin həmləsi metodlarından istifadə etməklə 1-ci dərstdə olduğu kimi aparılır.

Tətbiqetmə. Dərsləyin 71-ci səhifəsindəki 5-ci, 6-cı, 7-ci çalışmalar işlənir. 7 nömrəli çalışmada şagirdlərə dəftərdə nümunəyə uyğun sətirboyu dairə çəkdirilir.

Mövzu: Çoxdan, yaxın zamanda

(1 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird çoxdan, yaxın zamanda anlayışlarının mənasını bilir. Şagirdlərə çoxdan, yaxın zamanda anlayışlarının ardıcılığını müəyyənləşdirmək qabiliyyəti aşılamaq.
2. Çoxdan yaxın zamanda anlayışlarının ardıcılığını müəyyənləşdirir.

Dərsin tipi	İş forması	İş üsulu	Resurslar	Fənlərarası inteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş Qruplarla iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Mövzuya uyğun şəkillər	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Oxu

Motivasiya

Yazı lövhəsindən uşaqların çayda çimdiyi, əllərində gül və arxalarında çanta məktəbə getdikləri təsvir olunmuş şəkil asılır. Hansının çoxdan, hansının yaxın zamanda olduğu soruşulur. Müzakirə aparılır. M: "Uşaqlar çoxdan, yoxsa yaxın zamanda çayda çimirdilər?" (De: Uşaqlar çoxdan çayda çimirdilər). M: "Uşaqlar çoxdan, yoxsa yaxın zamanda məktəbə getdilər?" (De: Uşaqlar yaxın zamanda məktəbə getdilər").

Tədqiqat sualı. Qarşınızdakı iki dibçəkdə olan güllərə baxın, hansının çoxdan və hansının yaxın zamanda əkilmiş olduğunu göstərin.

Tədqiqatın aparılması.

Tapşırıq 1. Şagirdlərə iki dibçəkdə gül təqdim edilir (1-ci dibçəkdəki gül kiçik, 2-ci dibçəkdəki gül isə böyükdür, çiçək açıb), onlardan hansının yaxın zamanda, hansının çoxdan əkildiyini göstərmək xahiş olunur.

Tətbiqetmə. Dərsliyin 72-ci səhifəsindəki 1-ci, 2-ci, 3-cü çalışmalar işlənir.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

2-Cİ BÖLMƏ. BİRİNCİ ONLUQ

Mövzu 1. Ədəd və rəqəm 1 (5 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagirdlər 1 ədədini və 1 rəqəmini tanıyır.
2. Şagird 1 rəqəmini yazır

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İnteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qruplarla iş, Cütlərlə iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Kubiklər, say çöpləri, karandaşlar, toplar	Nitq inkişafı Oxu, Texnologiya

Motivasiya

Müəllim üzərində 1 rəqəmi yazılmış plakatu lövhədən asır və gətirdiyi əyani vəsatiləri (kubiklər, say çöpləri, karandaşlar) 1 ədəd olmaqla uşaqlara paylayır. Şagirdlərin diqqətini dərsə cəlb etmək məqsədilə sual verir:

– Uşaqlar, qarşınızda neçə kubik, neçə say çöpü, neçə karandaş var?

Fikirlər dinlənilir.

– Müəllim: “Uşaqlar, sizin partanızın üstündə 1 ədəd kubik, 1 ədəd say çöpü, 1 ədəd də karandaş var”.

– Müəllim lövhədən asılmış plakatu göstərib deyir:

“Bu 1 rəqəmidir. Uşaqlar, 1 ədədi həm də 1 vahid deməkdir. Vahid tək, yəni 1 ədəd deməkdir”.

Sonra müəllim şagirdlərin diqqətini 40-cı səhifədəki şəkillərə yönəldir.

Tədqiqat sualı:

1 rəqəmi yazılan kartı göstərin?

Tədqiqatın aparılması:

Tapşırıq: Şagirdlərə müxtəlif toplar verilir və üzərində 1 rəqəmi yazılmış topu göstərmək xahiş olunur.

Qarşınızdakı toplara baxın və 1 rəqəmi yazılmış topu göstərin:

- a) 1 rəqəmi yazılmış qırmızı top
- b) mavi top və yaşıl top

Tətbiqetmə: Tapşırıq (səhifə 4) Dəftərində nümunəyə uyğun yaz.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Öyrənmə mövzuya aid növbəti dərsdə davam edir. Bu zaman dərsliyin 5-ci səhifəsindəki 1-4 tapşırıqlar üzərində araşdırmalar aparılır.

(Dərslik, səh. 8 tap. 1-4)

Dərs 3. Növbəti dərsdə müəllim araşdırmanı dərsliyin 9-cu səhifəsindəki 9-cu tapşırıq üzərində aparmağı təklif edir. Tapşırığa aid motivasiya qurulur: “Şəkildə hansı heyvanlar təsvir olunmuşdur?”, “Hansı heyvanın sayı 1 ədəddir?” Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır.

(Dərslik, səh. 8-9 tap. 5-9)

Dərs 4. Mövzuya aid növbəti dərsdə şagirdlərimizi 1 qəpiklə tanış edirik. Bunun üçün müəllim araşdırmanı 7-ci səhifədəki 10-cu tapşırıq üzrə aparır. Tapşırığın əsasında motivasiya qurulur: “Qəpiyin üzərində hansı rəqəm yazılıb” “1 qəpik hansı fiqura oxşayır”. Fikirlər dinlənilir və müzakirə aparılır.

(Dərslik səh 9-10, tap 10-13)

Dərs 5. Dərsdə mövzuya aid çalışmalar yerinə yetirilir. Mövzuya aid kartlar və başqa əyani vəsaitlərdən istifadə olunması tövsiyə olunur.

Mövzu 2 . Ədəd və rəqəm 2 (6 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird 2 ədədini və 2 rəqəmini tanıyır.
2. Şagird 2 rəqəmini yazır.
3. Şagird 2 dairəsində hesablama əməliyyatı (toplama, çıxma, müqayisəetmə) aparır.

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İnteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qruplarla iş, Cütlərlə iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Kartlar, say çöpləri, say çötkəsi, toplar, dəftərlər, oyuncaqlar, plakat	Nitq inkişafı, Oxu, Fiziki tərbiyə

Motivasiya

Müəllim üzərində 2 rəqəmi yazılmış kartı yazı lövhəsindən asır və gətirdiyi toplardan hər uşağa 1 ədəd təqdim edir. Müəllim şagirdlərə sualla müraciət edir:

– Sizin neçə topunuz var?

Fikirlər dinlənilir.

Sonra müəllim hər uşağa yenə 1 ədəd top verib soruşur:

– Bəs indi neşə topunuz oldu?

Fikirlər dinlənilir.

Bundan sonra müəllim izah edir: “Uşaqlar, əvvəl sizin 1 topunuz var idi, sonra 1-ni də verdim oldu 2 top. Gəlin sayaq 1, 2. 2 rəqəmində 2 vahid var, yəni 2 ədəd 1 var”. Sonra müəllim şagirdlərin diqqətini kitabın 11-ci səhifəsindəki şəkillərə yönəldir. Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır.

Tədqiqat sualı: Uşaqlar, 2 ədədində neçə vahid var? 2 rəqəmini tapın.

Tədqiqatın aparılması:

Tapşırıq 1: Şagirdlərə üzərində müxtəlif əşyalar çəkilmiş kartlar təqdim olunur. Şagirdlərdən 2 ədədinə uyğun şəkilləri seçib göstərmələri xahiş olunur.

1. Qarşınızdakı kartlara baxın və 2 ədədinə uyğun olan şəkilləri göstərin.

a) Göy şar və qırmızı şar

b) Göy maşın

2. Qarşınızdakı kartlara baxın. 2 rəqəmi olan kartı göstərin.

a) 1 rəqəmi olan kart

b) 2 rəqəmi olan kart

Tətbiqetmə: Tapşırıq (səhifə 11) (Dəftərdə nümunəyə uyğun yaz)

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Öyrənmə mövzuya aid növbəti dərsdə davam edir. Dərslikdəki 1-6 tapşırıqlar üzrə araşdırmalar cütlərlə, fərdi aparılır. Mövzuya uyğun kartlar və başqa əyani vəsaitlərdən istifadə etmək tövsiyə olunur. (*Dərslik səh 12-13, tap 1-5*)

Dərs 3. Müqayisə (böyükdür, kiçikdir, bərabərdir) (*Dərslik səh 13-14, tap 6-10*)

Motivasiya

Müəllim gətirdiyi 2 dairəsində müqayisəyə aid şəkilli plakatı yazı lövhəsindən asır. Şagirdləri 2 qrupa ayırır. 1-ci qrupda hər uşağa müxtəlif sayda karandaşlar, digər qrupdakı uşaqlara isə 2 ədəd karandaş, təqdim olunur.

Müəllim şagirdlərin diqqətini karandaşlara yönəldir. “Hər birinizin neçə karandaşı oldu?” Fikirlər dinlənilir.

Müəllim sualı 1-ci qrupun şagirdlərinə yönəldir.

M: “Kimdə karandaş daha çoxdur?” “Kimdə daha azdır?”

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır.

Sonra müəllim sualı 2-ci qrupa yönəldir.

M: “Bəs sizdəki karandaşların sayı neçədir?”

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır. Bundan sonra müəllim şagirdlərin diqqətini yazı lövhəsindəki plakata yönəldir. Böyükdür, kiçikdir, bərabərdir işarələrini başa salır və yazılışını lövhədə göstərir.

Tədqiqat sualı: 1. 1 böyükdür yoxsa 2?

Tədqiqatın aparılması. Şagirdlərə misallar həll etmək təklif olunur. Şagird verilmiş misallarda ədədləri, əşyaların saylarını araşdırır və müqayisə etməyi öyrənir.

Təbiiqetmə. Dərslik səhifə 13-14, tapşırıq 11-21

Dərs 4. Toplama və çıxma.

Motivasiya

Müəllim gətirdiyi 2 dairəsində toplama və çıxmaya aid plakatu lövhədən asır. Şagirdlərin hər birinə 1 ədəd dəftər təqdim olunur. Müəllim sualla şagirdlərə müraciət edir.

“Sizə neçə dəftər verildi?”

Sonra şagirdlərə 1 ədəd dəftər də təqdim olunur. Müəllim şagirdlərdən dəftərləri saymağı xahiş edir.

“Bəs indi neçə dəftəriniz oldu?” (Şagirdlərin cavabları dinlənilir.)

“2 ədəd dəftər necə alındı?”

Fikirlər dinlənilir.

Sonra müəllim şagirdlərdəki dəftərin 1-ni geri yığır və yenə də şagirdlərdən dəftərləri saymağı xahiş edir. “Sizin neçə dəftəriniz var idi? 1-ni mənə verdikdən sonra neçəsi qaldı?”

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır

Bundan sonra müəllim şagirdlərin diqqətini lövhəyə yönəldərək topladıqda ədədlərin artdığını, çıxdıqda isə azaldığını başa salır və yazır.

$$1+1=2; 2-1=1$$

Tədqiqat sualı:

1. 1 ədədinin üzərinə, 1 gəlsək neçə alırıq?

2. 2 ədədindən 1 ədədini çıxsaq neçə alırıq?

Tədqiqatın aparılması: Şagirdlərə 2 dairəsində məsələ və misallar həll etmək təklif olunur. Şagird verilmiş tapşırıqlarda toplama və çıxma əməllərindən istifadə edir və həll yollarını araşdırır.

Təbiiqetmə: Dərslik səhifə 14-15, tapşırıq 11-14

Dərs 5-6. Növbəti dərslərdə mövzuya aid tapşırıqlar icra olunur. Mövzuya dair kartoçkalar və başqa riyazi vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

Mövzu 3. Dairə (1 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird dairəni tanıyır.
2. Dairəni digər fiqurlardan fərqləndirir.

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İnteqrasiya
Deduktiv	Qruplarla iş, Cütlərlə iş, Fərdi iş	Beyin həmləsi Müzakirə	Plakat, kartlar	Texnologiya, Nitq inkişafı, Təsviri incəsənət, Həyat bilgisi

Motivasiya

Müəllim şagirdlərin əvvəl keçdiklərini yada salmaq məqsədi ilə üzərində fərqli ölçüdə, fərqli rəngdə dairələr olan plakatı yazı lövhəsindən asır və diqqətini dərsə cəlb etmək məqsədilə sual verir.

– Şəkildə hansı fiqur çəkilmişdir?

Fikirlər dinlənilir. Bu dəfə müəllim şagirdlərin diqqətini dairələrin ölçülərinə və rənglərinə yönəldir və onlara suallarla müraciət edir:

– Ən böyük dairə hansı rəngdədir?

– Ən kiçik dairə hansı rəngdədir?

Hər bir şagird öz fikrini bildirir, müzakirə aparılır.

Tədqiqat sualı: Sınıfımızdakı hansı əşyalar dairəyə oxşayır?

Tədqiqatın aparılması: Şagirdlərə müxtəlif meyvələrin şəkilləri təqdim olunur və onlardan dairəyə bənzəyən meyvələri seçmələri xahiş olunur.

– Qarşınızdakı şəkillərə baxın və dairəyə bənzəyən meyvə şəkillərini seçin.

a) Dairəyə bənzəyən meyvə şəkilləri (alma, portağal)

b) (armud, banan)

Tətbiqetmə: *Dərslük, səhifə 18, tap. 1-5*

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Mövzu 4. 3 ədədi və 3 rəqəmi. (8 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird 3 ədədini və 3 rəqəmini tanıyır.
2. Şagird 3 rəqəmini yazır
3. Şagird 3 dairəsində hesablama əməliyyatı (toplama, çıxma, müqayisə etmə) aparır.

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İntegrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, qruplarla iş, cütlərlə iş	Beyin həmləsi, müzakirə	Oyuncaq maşınlar, plakat, müxtəlif meyvələrin maketləri, kəpənək şəkilləri	Nitq inkişafı, Oxu, Texnologiya, Həyat bilgisi

Motivasiya

Müəllim yazı lövhəsinə 3 rəqəmi yazılmış plakat asır və gətirdiyi oyuncaq maşınlardan 2 qırmızı maşını seçmələrini xahiş edir və onlara sualla müraciət edir:

– Partanın üzərində neçə maşın var?

– Onlar hansı rəngdədirlər?

Fikirlər dinlənilir.

Sonra müəllim həmin maşınların üzərinə 1 ədəd yaşıl rəngli maşın əlavə edir və soruşur:

– İndi neçə maşın var?

– Maşınlar hansı rəngdədir?

Fikirlər dinlənilir. Bundan sonra müəllim özü sayır: 1 maşın, 2 maşın, 3 maşın.

– Deməli, 3 maşın var. Gəlin birlikdə sayaq 1, 2, 3.

Müəllim şagirdlərin diqqətini 19-cu səhifədəki şəkillərə yönəldir.

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır.

Tədqiqat sualı.

Üç ədəd eyni əşyanı tapın.

Tədqiqatın aparılması. Şagirdlərə müxtəlif kəpənək şəkilləri təqdim olunur və onlardan qanadlarında 3 xal olan kəpənək şəklini seçmələri xahiş olunur.

– Qarşınızdakı şəkillərə baxın və qanadlarında 3 xal olan kəpənəyi seçib göstərin:

- a) kəpənək qanadında 3 xal
- b) kəpənək qanadında 2 xal
- c) kəpənək qanadında 1 xal

Tətbiqetmə. Tapşırıq (səh 19) (Dəftərdə nümunəyə uyğun yaz)

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Öyrənmə mövzuya aid növbəti dərsdə davam edir. Bu zaman dərsliyin 20-ci səhifəsindəki 1-5 tapşırıqlar üzrə araşdırmalar aparılır. Mövzuya uyğun kartoçkalar və başqa riyazi vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur. *(Dərslik, səhifə 20, tap 1-5)*

Dərs 3-4. Mövzu üzrə növbəti dərsləri verilmiş nümunəyə uyğun təşkil etmək tövsiyə olunur. Dərslikdəki müxtəlif tapşırıqlar üzrə araşdırmalar qruplarla, fərdi aparılır. Mövzuya dair kartoçkalar və başqa riyazi vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

(Dərslik, səhifə 21, tap 6-9)

Dərs 5. Mövzuya dair növbəti dərsdə müəllim tapşırıq 1-də verilmiş misallar üzrə araşdırmalar aparır. Müəllim şagirdləri istiqamətləndirmək üçün 1-ci misalı bütün siniflə birlikdə həll edir. Qalan misalları şagirdlərə lövhədə həll etdirib, dəftərlərinə yazmalarını tapşırır.

(Dərslik, səhifə 22-23, tapşırıq 10-17)

Dərs 6. Mövzuya dair növbəti dərsdə müəllim şagirdlərlə tapşırıq 24-də məsələ həlli üzrə araşdırmalar aparır. Araşdırma bütün siniflə birlikdə aparılır. Şagirdlərin diqqəti kitabdakı şəkillərə yönəldilir.

Müəllim köməkçi sual və tapşırıqlarla şagirdlərə yardım edir. Araşdırmanın nəticələri yazı lövhəsində və dəftərlərdə qeyd olunur.

(Dərslik, səhifə 23-24, tap. 18-22)

Dərs 7-8: Mövzuya dair növbəti dərsləri nümunəyə uyğun aparmaq tövsiyə olunur. Dərslikdə verilən müxtəlif tapşırıqlar üzrə araşdırmalar qruplarla, cütlərlə aparılır. Mövzuya dair kartoçkalar və başa əyani vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

Mövzu 5. Üçbucaq (1 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird üçbucağı tanıyır.
2. Üçbucağı digər fiqurlardan fərqləndirir
3. Üçbucağın tərəflərinin sayını bilir

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İntegrasiya
Deduktiv	Cütlərlə iş, Qruplarla iş, Fərdi iş	Beyin həmləsi, Müzakirə	Plakat, kartçokalar, say çöpləri	Texnologiya, Nitq inkişafı

Motivasiya

Müəllim şagirdlərin üçbucağa dair əvvəl öyrəndiklərini yada salmaq məqsədi ilə araşdırma aparır. Bunun üçün müəllim səhifə 27, tapşırıq 1-ə aid fərqli rənglərdə, fərqli ölçülərdə üçbucaq şəkilləri olan plakatu lövhədən asır və şagirdlərin diqqətini ona cəlb etmək məqsədilə suallar verir:

– Şəkildəki hansı həndəsi fiqurdur?

Fikirlər dinlənilir. Sonra müəllim şagirdlərin diqqətini üçbucaqların ölçülərinə və rənglərinə yönəldir:

– Ən böyük üçbucaq hansı rəngdədir?

– Ən kiçik üçbucaq hansı rəngdədir?

Hər bir uşaq öz fikrini təqdim edir, müzakirə aparılır.

Tədqiqat sualı: Üçbucağın neçə tərəfi var?

Tədqiqatın aparılması:

Şagirdlərə müxtəlif fiqurların şəkilləri təqdim olunur və onlardan üçbucaq şəkillərini seçmələri xahiş olunur.

– Qarşınızdakı şəkillərdən üçbucaq fiqurunu seçin.

a) 2 ədəd üçbucaq şəkli

b) 2 ədəd dairə, 1 ədəd kvadrat, 1 ədəd düzbucaqlı

Tətbiqetmə: Şagird sinifdə və evdə dərslikdəki tapşırıqları yerinə yetirməklə mənimsədiyi bilikləri möhkəmləndirir. (*Dərslik, səhifə 27, tapşırıq 1-5*)

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Mövzu 6. Ədəd və rəqəm 4 (10 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird 4 ədədini və 4 rəqəmini tanıyır.
2. Şagird 4 rəqəmini yazır
3. Şagird 4 dairəsində riyazi bacarıqlara yiyələnir

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İntegrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qruplarla iş, Cütlərlə iş	Beyin həmləsi, Müzakirə	Plakat, həndəsi fiqurlar (üçbucaq, kvadrat)	Nitq inkişafı, Oxu, Həyat bilgisi

Motivasiya

Müəllim yazı lövhəsinə üzərində 4 rəqəmi yazılmış plakat asır və gətirdiyi həndəsi fiqurlardan (üçbucaq, kvadrat) üçbucağı şagirdlərə təqdim edir və üçbucağın tərəflərini saymağı xahiş edir. Onlara sualla müraciət edir:

– Üçbucağın neçə tərəfi var?

Fikirlər dinlənilir. Sonra müəllim şagirdlərə kvadratı təqdim edib, onun tərəflərini saymağı xahiş edir və onlara suallarla müraciət edir:

– Bu hansı fiqurdur?

– Onun neçə tərəfi var?

Fikirlər dinlənilir. Bundan sonra müəllim kvadratın tərəflərini şagirdlərə birlikdə saymağı təklif edir.

Müəllim: 1, 2, 3, 4. Uşaqlar deməli kvadratın 4 tərəfi var. Bu gün biz sizinlə 4 rəqəmi ilə tanış olduq. Uşaqlar, 4 rəqəmi 4 vahid deməkdir. Gəlin birlikdə sayaq - 1, 2, 3, 4. Müəllim şagirdlərin diqqətini 28-ci səhifədəki şəkillərə yönəldir. Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır.

Tədqiqat sualı: Qarşınızdakı şəkillərə baxın və 4 ədədinin necə alındığını deyın və göstərin.

Tədqiqatın aparılması: Şagirdlərə göy, qırmızı, sarı, yaşıl kvadrat şəkli təqdim edilir. Onlardan şəkildə neçə kvadrat olduğunu söyləmələri xahiş olunur.

– Qarşınızdakı şəklə baxın. Neçə kvadrat olduğunu və kvadratın neçə tərəfi olduğunu deyın.

a) qırmızı, sarı, yaşıl, göy kvadrat

Tətbiqetmə. Tapşırıq (səh. 28-də) (Dəftərdə nümunəyə uyğun yaz)

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Öyrənmə mövzuya aid növbəti dərsdə davam edir. Bu zaman dərsliyin 29-cu səhifəsindəki 1-4-cü tapşırıqlar üzərində araşdırmalar aparılır. Mövzuya uyğun kartoçkalar və başqa əyani vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

Mövzu dair növbəti dərsləri verilmiş (3-9-cu dərslər) nümunəyə uyğun təşkil etmək tövsiyə olunur. Dərslərdəki müxtəlif tapşırıqlar üzrə araşdırmalar qruplarla, cütlərlə, fərdi aparılır. Dərslərdə verilmiş misal və məsələlər şagirdlərə əldə etdikləri bacarıq və vərdisləri müəllimin köməyi ilə nümayiş etdirməyə yardımçı olur. Mövzuya uyğun kartlar və başqa riyazi vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur. (*Dərslük, səh 30-35, tapşırıq 5-35*)

Dərs 10. Mövzuya dair tapşırıqlar üzrə araşdırmalar, qruplarla, cütlərlə aparılır. Mövzuya dair kartoçkalar və başqa əyani vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur. (*Dərslük, səhifə 36, tapşırıq 36-40*)

Mövzu 7. Kvadrat (1 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird kvadratı tanıyır
2. Kvadratı digər fiqurlardan fərqləndirir
3. Kvadratın bütün tərəflərinin bərabər olduğunu bilir
4. Kvadratın tərəflərinin sayını bilir

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İntegrasiya
Deduktiv	Cütlərlə iş, Qruplarla iş, Fərdi iş	Beyin həmləsi, Müzakirə	Say çöpləri, kartoçkalar	Texnologiya, Nitq inkişafı

Motivasiya

Müəllim keçilənləri yada salmaq məqsədilə 3 ədəd müxtəlif ölçüdə kvadratlar olan şəkli lövhədən asır və şagirdlərin diqqətini cəlb etmək məqsədilə sual verir:

- Şəkildəki hansı fiqurdur?
 - Ən böyük kvadrat hansı rəngdədir? Ən kiçik kvadrat hansı rəngdədir?
- Hər bir şagird öz fikrini təqdim edir, müzakirə aparılır.

Tədqiqat sualı. Kvadratın neçə tərəfi var? Kvadratın bütün tərəfləri necədir?

Tədqiqatın aparılması: Şagirdlərə verilmiş fiqurlardan kvadratları tapmaları onların rəngini və neçə ədəd olduğunu demələri xahiş olunur.

- Qarşınızdakı fiqurlardan kvadratları göstərin:
 - a) 4 ədəd qırmızı kvadrat.
 - b) 3 ədəd sarı dairə, 2 ədəd yaşıl üçbucaq, 1 ədəd düzbucaqlı.

Tədbiqetmə: Şagird sinifdə və evdə dərslərdəki tapşırıqları yerinə yetirməklə əldə etdiklərini möhkəmləndirir (*Dərslük, səh 37, tap 1-4*)

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Mövzu 8. 5 ədədi və 5 rəqəmi (10 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird 5 ədədini və 5 rəqəmini tanıyır.
2. Şagird 5 rəqəmini yazır.
3. Şagird 5 dairəsində hesablama əməliyyatı (toplama, çıxma, müqayisəetmə) aparır.

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İntegrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Qruplarla iş, Cütlərlə iş	Beyin həmləsi, Müzakirə	Kartlar, səbət içində 5 alma, kəpənək fiqurları, say çöpləri	Nitq inkişafı, Oxu, Həyat bilgisi

Motivasiya

Müəllim yazı lövhəsindən 5 rəqəmi yazılmış kartı asır və gətirdiyi səbətdəki almaları uşaqlara təqdim edir. (səbətdə 4 alma, kənarda 1 ədəd alma)

Onlardan səbətin içindəki almaları saymağı xahiş edir. Uşaqlara sualla müraciət edir:

– Səbətin içində neçə alma var?

Fikirlər dinlənilir. Bundan sonra müəllim səbətə 1 ədəd alma əlavə edir və şagirdlərə almaları yenidən saymağı tapşırır. Sonra onlara sualla müraciət edir.

– Bəs indi səbətdə neçə alma oldu?

Fikirlər dinlənilir. Bundan sonra müəllim səbətdəki almaları birlikdə saymağı təklif edir. Müəllim almaları səbətdən çıxardıqca uşaqlar sayırlar, 1, 2, 3, 4, 5.

M: Səbətdə 5 alma var. Bu gün biz 5 rəqəmini keçirik. Uşaqlar, 5 rəqəmində 5 vahid var. Gəlin birlikdə sayaq - 1, 2, 3, 4, 5.

Müəllim şagirdlərin diqqətini 38-ci səhifədəki şəkillərə yönəldir.

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır.

Tədqiqat sualı. Qarşıdakı şəkillərə bax və onlardan 5 ədədinə uyğun olanını tap və göstər.

Tədqiqatın aparılması: Şagirdlərə kəpənək, domino daşı, ox üzərində kürələr olan şəkillər təqdim olunur və onların hər birinin ayrılıqda saylarının söylənməsi xahiş olunur.

5 ədəd kəpənək, 1 ədəd üzərində 5 xal olan domino daşı, ox üzərində 5 ədəd kürə şəkli.

Tətbiqetmə: Tapşırıq (səhifə 38) (dəftərdə nümunəyə uyğun yaz)

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Mövzuya aid növbəti dərsdə, öyrənmə davam edir. Bu zaman dərsliin 39-cu səhifəsindəki 1-4 tapşırıqlar üzrə araşdırmalar aparılır. Mövzuya uyğun kartoçkalar və başqa riyazi vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

Dərs 3. Mövzuya aid növbəti dərsdə toplama, çıxma, müqayisə etmə bacarıqlarını həyat təcrübəsində istifadə etmək üçün əldə edilən bilikləri müntəzəm vərdişə çevirmək istiqamətində araşdırmalar aparılır. Şagirdlər dərslikdə verilmiş 6-10-cu tapşırıqları yerinə yetirib, öyrəndiklərini tətbiq edirlər. *(Dərslik, səh. 40-41)*

Dərs 4. Növbəti dərsdə müəllim araşdırmanı 14-cü tapşırıq üzərində aparır. Sınıf 2 qrupa bölünür. 1-ci qrupa kartları soldan sağa 1, 2, 3, 4, 5 sırası ilə düzmək tapşırılır. 2-ci qrupa isə sağdan sola 5, 4, 3, 2, 1 sırası ilə düzməyi tapşırılır. Sonra isə onlardan rəqəmlərin artan və ya azalan sıra ilə düzüldüyünü demələrini xahiş edir. Bundan sonra qrupların fikir və mülahizələri dinlənir, müzakirə edilir. Şagirdlər rəqəmlərin artan və ya azalan sıra ilə düzüldüyünü müəyyən edir.

(Dərslik, səh. 41-42 tap 9-15)

Dərs 5. Mövzuya aid növbəti dərsdə müəllim araşdırmaları 19-cu tapşırıq üzərində aparır. Fərdi iş formasından istifadə edən müəllim hər bir uşağa say çöplərindən istifadə edərək misalların həlli yollarını öyrədir.

(Dərslik, səhifə 42-43, tap 16-20)

Dərs 6-10. Mövzuya aid növbəti dərsləri verilmiş nümunəyə uyğun təşkil etmək tövsiyə olunur. Dərslikdəki 21-40-cı tapşırıqlar üzrə araşdırmalar siniflə, qruplarla, cütlərlə aparılır. Mövzuya dair kartoçkalar və başqa əyani vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

(Dərslik səh 43-47, tap 21-40)

Mövzu 9. Nöqtə, xətt (1 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird nöqtəni, düz və əyri xətləri tanıyır.
2. Şagirdlər əyri xətti, düz xətti fərqləndirir.

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İnteqrasiya
Deduktiv	Fərdi iş, Cütlərlə iş, Qrupla iş	Beyin həmləsi, Müzakirə	Dərslik, plakat, həndəsi fiqurlar, kartlar	Təsviri incəsənət, Nitq inkişafı, Oxu

Motivasiya

Müəllim üzərində nöqtə, düz xətt, əyri xətt çəkilmiş plakatı yazı lövhəsindən asır. Sonra müəllim lövhədə həndəsi fiqurlar (kvadrat, dairə) çəkir və uşaqlara sualla müraciət edir.

– Lövhədə hansı fiqurlar çəkilib?

Fikirlər dinlənilir.

– Kvadrat çəkmək üçün hansı xətdən istifadə edilir?

– Dairəni çəkmək üçün necə xətdən istifadə edilir?

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır. Sonra müəllim şagirdlərin diqqətini plakata yönəldir. Şagirdlərə plakatda nöqtəni, düz xətti və əyri xətti göstərir və onları adlandırır.

Tədqiqat sualı.

Kartlar üzərində düz xətləri, əyri xətləri və nöqtəni tapın.

Tədqiqatın aparılması:

Tapşırıq 1. Şagirdlərə üzərində nöqtə, düz xətt, əyri xətt olan kartlar təqdim olunur və müəllim hər şagirdə ayrı tapşırıq verir. Müəyyən şagirdlərdən üzərində yalnız nöqtə olan kartları, bəzi şagirdlərdən üzərində düz xətt olan kartları, qalan şagirdlərdən isə əyri xətt olan kartları seçmələri xahiş olunur.

– Qarşınızdakı kartlara baxın, üzərində nöqtə olan kartları seçin.

- a) Nöqtə olan kartlar
- b) Düz xətt olan kartlar
- c) Əyri xətt olan kartlar

2. Qarşınızdakı kartlara baxın, üzərində düz xətt olan kartları seçin.

- a) Nöqtə olan kartlar
- b) Düz xətt olan kartlar
- c) Əyri xətt olan kartlar

3. Qarşınızdakı kartlara baxın, üzərində əyri xətt olan kartları seçin.

- a) Nöqtə olan kartlar
- b) Düz xətt olan kartlar
- c) Əyri xətt olan kartlar

Tətbiqetmə: *Dərslik, səhifə 48, tapşırıq 1-4*

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Mövzu 10. 0 rəqəmi (4 saat)**Dərs 1.****Təlimin məqsədi:**

1. Şagird 0 rəqəmini tanıyır
2. Şagird 0 rəqəmini yazır

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İnteqrasiya
İnduktiv	Cütlərlə iş, Fərdi iş, Qruplarla iş	Beyin həmləsi, Müzakirə	0 rəqəminə aid plakat, boşqabın içində alma, armud maketi, kartlar	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi

Motivasiya

Müəllim üzərində 0 rəqəmi və 0 rəqəminə aid şəkillər olan plakatı yazı lövhəsindən asır və boşqabın içində sinifdəki şagirdlərin sayına uyğun almanı, armudu şagirdlərə təqdim edir (8 şagird varsa 5 alma, 3 armud). Şagirdlərdən meyvələri saymağı xahiş edir. Sonra müəllim sualla müraciət edir:

- Boşqabda neçə alma var?
- Boşqabda neçə armud var?

Fikirlər dinlənilir. Bundan sonra müəllim bütün meyvələri şagirdlərə paylayır. Uşaqların diqqətini boşqaba yönəldir və onlara sualla müraciət edir.

- Boşqabda neçə meyvə qaldı?
- Boşqabdakı meyvə sayını hansı rəqəmlə işarə etmək olar?

Fikirlər dinlənilir. Müəllim şagirdlərə dərsi izah edir.

– Uşaqlar, görürük ki, boşqabda meyvə qalmadı. Biz onun sayını 0 rəqəmi ilə işarə edirik. 0 rəqəmi – yəni heç nə deməkdir. Sonra müəllim şagirdlərin diqqətini plakata yönəldir və 0 rəqəminin yazılış qaydası ilə onları tanış edir.

Tədqiqat sualı:

0 rəqəmi yazılmış kartı göstərin.

Tədqiqatın aparılması:

Şagirdlərə müxtəlif sayda ləçəkləri olan çobanyastığı çiçəyi şəkilləri olan kartlar verilir və onlardan ləçəklərinin sayı 0 rəqəminə uyğun çobanyastığı çiçəyinin şəklini göstərmələri xahiş olunur.

– Qarşınızdakı şəkillərə baxın və ləçəklərinin sayı 0 rəqəminə uyğun olan çobanyastığı çiçəyinin şəklini seçin:

- a) ləçəyi olmayan çobanyastığı çiçəyi
- b) 1, 2, 3, 4, 5 ləçəyi olan çobanyastığı çiçəyi.

Təbiiqetmə: Dərslik səhifə 49-50, tapşırıq 1-4

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Öyrənmə mövzuya aid növbəti dərstdə davam edir. Bu zaman dərsləyin 50-ci səhifəsindəki 5-ci tapşırıq üzrə motivasiya qurulur. “Göldə əvvəl neçə qaz üzürdü? Bəs sonra göldə neçə qaz qaldı? Ədəddən həmin ədədin özünü çıxdıqda neçə alınar?” Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır. Sonra müəllim şagirdlərə ədəddən həmin ədədin özünü çıxdıqda 0 rəqəminin alındığını başa salır.

(Dərslik, səh 50, tap 5-8)

Dərs 3-4. Mövzuya dair növbəti dərsləri verilmiş nümunəyə uyğun aparmaq tövsiyə olunur. Mövzuya aid misal və məsələlər həll edilir. Əldə edilmiş bilik və bacarıqların həyatda tətbiqi yoxlanılır. Mövzuya aid kartoçkalar və başqa əyani vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur

(Dərslik, səhifə 51 tapşırıq 9-16)

Mövzu 11. 6 ədəd və 6 rəqəmi (10 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird 6 ədədini və 6 rəqəmini tanıyır.
2. Şagird 6 rəqəmini yazır
3. Şagird 6 dairəsində hesablama əməliyyatı (toplama, çıxma, müqayisəetmə) aparır.

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İntegrasiya
İnduktiv	Qruplarla iş, Fərdi iş, Cütlərlə iş	Beyin həmləsi Müzakirə	1 toyuq, 5 cücə şəkli	Nitq inkişafı Oxu Həyat bilgisi

Motivasiya

Müəllim yazı lövhəsinə 6 rəqəmi yazılmış plakat asır və gətiridiyi 1 ədəd toyuq, 5 ədəd cücə maketini şagirdlərə təqdim edir. Müəllim şagirdlərə sualla müraciət edir:

– Şəkildə neçə cücə görürsünüz?

– Neçə toyuq var?

Fikirlər dinlənilir. Müəllim toyuq və cücələri saymağı şagirdlərdən xahiş edir.

Fikirlər dinlənilir. Müəllim toyuq və cücəni birlikdə saymağı təklif edir: 1, 2, 3, 4, 5, 6.

– Deməli toyuq və cücələrin birlikdə sayı 6-dır. Bu gün biz 6 rəqəmi ilə tanış olduq. Uşaqlar, 6 rəqəmi, həm də 6 vahid deməkdir.

Sonra müəllim şagirdlərin diqqətini 52-ci səhifədəki şəkillərə yönəldir.

Tədqiqat sualı: Şəkildəki domino daşlarının üstündəki nöqtələri sayın və hansı ədədin alındığını göstərin və deyın.

Tədqiqatın aparılması: Şagirdlərə tülkü və canavar şəkilləri olan kartlar təqdim olunur və onlardan, sayı 6 rəqəminə heyvan şəkilləri olan kartları seçmələri xahiş olunur.

– Qarşınızdakı kartlara baxın və sayları 6 olan heyvan kartını seçin.

a) 6 ədəd canavar şəkli

b) 4 ədəd tülkü şəkli

Tətbiqetmə: Tapşırıq səhifə 52 (Dəftərdə nümunəyə uyğun yaz)

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Öyrənmə mövzuya aid növbəti dərsdə davam edir. Bu zaman dərsliyin 53-cü səhifəsindəki 1-5-ci tapşırıqlar üzrə araşdırmalar aparılır. Mövzuya aid kartoçkalar və başqa əyani vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

Dərs 3. Növbəti dərsdə müəllim araşdırmanı 7-ci tapşırıq üzərində bütün siniflə aparılır. Müəllim şagirdlərə yönəldici suallarla yardım edir:

– 6 ədədindən əvvəlki ədəd hansıdır?

– 5 ədədindən sonrakı ədəd hansıdır?

– 5 ədədinin sağında və solunda hansı ədədlərdir?

Bundan sonra müəllim tapşırığa uyğun kartoçkaları paylayıb, şagirdlərə 6 rəqəminin neçənci yerdə olduğunu söyləmələrini xahiş edir.

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır.

(Dərslik səhifə 54, tap 6-10)

Dərs 4. Mövzuya aid növbəti dərsdə 55-ci səhifədəki 13 nömrəli tapşırıq üzrə fərdi araşdırma aparılır. Müəllim tapşırığa aid domino daşlarını şagirdlərə paylayır və onlardan istifadə etmələrini tapşırır. Şagirdlər növbə ilə yazı lövhəsində işləyir və sonra misalları dəftərlərində yazırlar.

(Dərslik səhifə 55, tap 11-15)

Dərs 5-8. Mövzuya aid növbəti dərsləri verilmiş nümunəyə uyğun təşkil etmək tövsiyə olunur. Araşdırmalar bütün siniflə, qruplarla, cütlərlə aparılır. Mövzuya uyğun kartoçkalar və başqa əyani vəsaitlər tərtib və istifadə etmək tövsiyə olunur.

(Dərslik səhifə 56-59, tapşırıq 16-33)

Dərs 9. Mövzuya aid növbəti dərsdə araşdırma tapşırıq 35 üzrə, bütün siniflə aparılır. Bunun üçün müəllim 3 cüt əlcək şəkli olan plakatı lövhədən asır. Şagirdlərin diqqətini şəkllə cəlb edir və saymalarını xahiş edir. 2,4,6 şagirdlər cüt-cüt irəli saymağı öyrənirlər. Sonra da cüt-cüt geri sayırlar 6, 4, 2.

Bunun üçün başqa əyani vəsaitlərdən də istifadə etmək olar (say çöpləri, cüt giləş məkətindən və s)

(Dərslik səh 59-60, tap 34-37)

Dərs 10. Mövzuya aid növbəti dərsdə tapşırıqlar icra olunur. Mövzuya aid kartoçkalar və başqa əyani vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

(Dərslik səhifə 60-61, tap 38-42)

Mövzu 12. Bir nöqtədən, iki nöqtədən düz xəttin çəkilməsi (1 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Bir nöqtədən sonsuz sayda düz xəttin keçdiyini bilir
2. İki nöqtədən yalnız bir düz xəttin keçdiyini bilir.

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İnteqrasiya
İnduktiv	Qruplarla iş, Cütlərlə iş	Beyin həmləsi, Müzakirə	Dərslik, plakat	Nitq inkişafı, Oxu, Təsviri incəsənət

Motivasiya

Müəllim üzərində bir nöqtədən keçirilmiş çoxlu düz xətt, iki nöqtədən keçirilmiş bir düz xətt olan plakatı lövhədən asır və onların diqqətini plakata yönəldir. Şəkillərə diqqətlə baxmağı xahiş edir. Sonra uşaqlara sualla müraciət edir:

– Şəkildə gördüyünüz xətlər necə xətlərdir?

Fikirlər dinlənilir.

– Bir nöqtədən neçə xətt keçirilmişdir?

– İki nöqtədən neçə xətt keçirilmişdir?

Suallar cavablandırılır. Bundan sonra müəllim lövhəyə bir nöqtə çəkir və ondan çoxlu sayda düz xətt keçirir:

– Uşaqlar, bir nöqtədən istədiyimiz qədər düz xətt keçirə bilərik.

Sonra müəllim lövhədə 2 nöqtə qeyd edir və onlardan bir düz xətt keçirir:

– Uşaqlar, iki nöqtədən isə yalnız və yalnız bir düz xətt keçirmək olar.

Bundan sonra müəllim şagirdləri lövhədə işləməyə dəvət edir.

Tədqiqat sualı:

Şəkildəki bir nöqtədən keçən və iki nöqtədən keçən düz xətləri seçin və göstərin.

Tədqiqatın aparılması: Şagirdlərə bir nöqtədən, iki nöqtədən keçən düz xətt şəkilləri təqdim olunur və şagirdlərdən onların hansının bir nöqtədən və hansının iki nöqtədən keçdiyini şəkillərə baxıb, söyləmələri xahiş olunur.

a) bir nöqtədən keçən düz xətt şəkilləri

b) iki nöqtədən düz xətt şəkilləri

Tətbiqetmə: Dərslik səhifə 62, tapşırıq 1-4.

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Mövzu 13. 7 ədədi və 7 rəqəmi (11 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird 7 ədədini və 7 rəqəmini tanıyır.
2. Şagird 7 rəqəmini yazır
3. Şagird 7 dairəsində hesablama əməliyyatı (toplama, çıxma, müqayisəetmə) aparır.

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İnteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş Cütlərlə iş Qrupla iş	Beyin həmləsi Müzakirə	7 rəqəmi yazılmış kartlar, göy qurşağı şəkli, şam qozaları, müxtəlif rəngdə, müxtəlif sayda taxta muncuqlar	Nitq inkişafı Həyat bilgisi Texnologiya

Motivasiya

Müəllim üzərində 7 rəqəmi yazılmış plakatu, göy qurşağı çəkilmiş plakatu yazı lövhəsindən asır və gətirdiyi 7 ədəd şam qozasını şagirdlərə təqdim edir.

Şagirdlərin diqqətini gətirdiyi əyani vəsaitlərə yönəltmək məqsədilə onlara sualla müraciət edir.

- Şəkildə nə təsvir olunmuşdur?
- Şəkildəki hansı rəngləri tanıyırsınız?

Sonra müəllim bir qrup şagirdə qozaları saymağı, digər qrupa isə göy qurşağının rənglərini saymağı tapşırır.

Fikirlər dinlənilir. Sonra müəllim dərsi izah edir:

“Uşaqlar, göy qurşağında 7 rəng olur. Gəlin birlikdə sayaq: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Biz 7 rəngdən 4-nü artıq tanıyıyıq: qırmızı, sarı, yaşıl, göy. Gətirdiyim şam qozalarının sayı da 7-dir. Deməli, bu gün biz sizinlə 7 rəqəmini keçirik. Uşaqlar 7 rəqəmi həm də 7 vahid deməkdir.

Sonra müəllim şagirdlərin diqqətini dərsliyin 63-cü səhifəsindəki tapşırığa yönəldir.

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır.

Tədqiqat sualı: 7 rəqəmi yazılan kartı tapın və göstərin.

Tədqiqatın aparılması: Sınıf iki qrupa bölünür. Birinci qrupa müəllim üzərində manatlıqlar olan şəkilləri, ikinci qrupa isə qəpikliklər olan şəkilləri təqdim edir. Müəllim onlardan şəkillərdəki pulların miqdarını tapmalarını xahiş edir.

- bir ədəd beş manatlıq, iki ədəd bir manatlıq
- iki ədəd üç qəpiklik, bir ədəd bir qəpiklik

Tətbiqetmə: Səh. 63-də tapşırıq (Dəftərdə nümunəyə uyğun yaz)

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Mövzuya aid növbəti dərsdə, öyrənmə davam edir. Bu zaman müəllim araşdırmanı bütün siniflə, tapşırıq 1 üzrə aparır. Müəllim tapşırığa uyğun hazırlanmış plakatu lövhədən asır və şagirdlərə suallarla müraciət edir.

“Şəkildə neçə velosiped var?” $6+1=7$

“Oxda neçə kürə var?” $5+2=7$

“Domino daşında neçə nöqtə var?” $4+3=7$

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır. Şagirdlər 7 ədədinin necə alındığı ilə tanış olurlar.

(Dərslik səh. 64-65 tap 1-4)

Dərs 3. Mövzuya aid misal və məsələlər üzrə araşdırmalar aparılır. Öldə edilmiş bilik və bacarıqların misal, məsələ həllində tətbiqi yoxlanılır.

(Dərslik səhifə 65-66, tapşırıq 5-11)

Dərs 4. Mövzuya aid növbəti dərsdə müəllim 67-ci səhifədəki 15-nömrəli tapşırıq üzrə araşdırma aparır. Müəllim şagirdlərə istiqamətləndirici sual və tapşırıqlarla yardım edir.

Araşdırmanın nəticələri lövhəyə və dəftərə qeyd olunur. Bu zaman müəllim əyani vəsaitlərdən (say çöplərindən, say çötkəsindən) istifadə edir.

(Dərslik səh. 66-67, tap 12-17)

Dərs 5-11. Mövzuya aid misal və məsələlər həll edilir. Tapşırıqlar üzrə araşdırmalar bütün siniflə, qruplarla, cütlərlə aparılır. Şagirdlərin əldə etdikləri bilik və bacarıqların dərslərdə tətbiqi yoxlanılır.

(Dərslik səhifə 67-72, tap. 18-53)

Mövzu 14. 8 ədədi və 8 rəqəmi (11 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird 8 ədədini və 8 rəqəmini tanıyır.
2. Şagird 8 rəqəmini yazır
3. Şagird 8 dairəsində hesablama əməliyyatı (toplama, çıxma, müqayisə etmə) aparır.

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İnteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Cütlərlə iş, Qruplarla iş	Beyin həmləsi, Müzakirə	Ulduz şəkilləri, 8 rəqəmi yazılmış kart, ağac maketi və kartondan düzəlmiş 8 alma	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Texnologiya

Motivasiya

Müəllim 8 rəqəmini və ağac maketini yazı lövhəsinə bərkidir. Gətirdiyi 8 alma şəklini şagirdlərə təqdim edir. Müəllim əvvəl şagirdlərə 7 ədəd alma şəklini verib, ağac maketinə yapışdırmalarını xahiş edir. Sonra müəllim şagirdlərə sualla müraciət edir.

M: Bu hansı meyvədir?

M: Ağacda neçə ədəd meyvə var?

Bundan sonra müəllim 8-ci almanı ağac maketinə özü yapışdırır və uşaqlara sualla müraciət edir:

M: Bəs indi ağacda neçə alma oldu?

Fikirlər dinlənilir. Müəllim deyir:

– Uşaqlar, gəlin indi ağacdakı almaları birlikdə sayaq: 1,2,3,4,5,6,7,8. Deməli almaların sayı 8-dir. Bu gün biz sizinlə 8 rəqəmini keçəcəyik. Uşaqlar, 8 rəqəmində, 8 vahid var. Gəlin birlikdə sayaq 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

Bundan sonra müəllim şagirdlərin diqqətini dərsliyin 73-cü səhifəsindəki şəkillərə yönəldir. Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır.

Tədqiqat sualı: 8 ədədində neçə vahid var? Şəkildəki ay və ulduzun birlikdə saylarının neçə ədəd olduğunu söyləyin.

Tədqiqatın aparılması: Şagirdlərə dovşan və kök şəkilləri çəkilmiş kartlar təqdim olunur. Onlardan dovşanların və köklərin saylarını və hər dovşana neçə kök çatdığını söyləmələri xahiş olunur.

- a) 8 ədəd dovşan şəkli
- b) 8 ədəd kök şəkli

Təbiiqetmə: Səh 73 tapşırıq (Dəftərdə nümunəyə uyğun yaz)

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Öyrənmə mövzuya aid növbəti dərsdə davam edir. Müəllim bütün siniflə 74-cü səhifəki tapşırıq 1 üzrə araşdırma aparır. Kitabdakı şəkildən, say çöplərindən istifadə etməklə motivasiya qurulur.

“Şəkildə neçə qarğa var?”

“Şəkildə neçə tutuquşu var?”

“Cəmi neçə quş var?”

Fikirlər dinlənir, müzakirə aparılır. Şagirdlər tapşırıqları həm lövhədə, həm də dəftərdə yazırlar. (*Dərslik səh. 74-75, tap 1-6*)

Dərs 3. Növbəti dərsdə müəllim 75-ci səhifədəki tapşırıq 6 üzrə, bütün siniflə verilmiş şəkil üzrə araşdırma aparır. Müəllim şagirdlərə yönəldici sual və tapşırıqlarla yardım edir.

“Şəkildə neçə günəş var?”

“Günəşin birini əlinizlə örtəndə neçə günəş görürsünüz?”

Fikirlər dinlənir, müzakirə aparılır. Araşdırmaların nəticəsi həm lövhədə, həm də dəftərdə qeyd olunur. (*Dərslik səh. 75-76, tap 7-12*)

Dərs 4. Mövzu üzrə növbəti dərsə nümunəyə uyğun aparmaq tövsiyə olunur. Dərslikdəki tapşırıqlar üzrə araşdırmalar bütün siniflə, qruplarla, fərdi aparılır. Mövzuya uyğun kartoçkalar və başqa riyazi vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

(*Dərslik səhifə 76-78, tap 13-17*)

Dərs 5-6. Mövzuya aid misal və məsələ həll edilir. Tapşırıqlar üzrə araşdırmalar bütün siniflə, qruplarla, fərdi formada aparılır. Şagirdlərin əldə etdikləri bilik və bacarıqların tətbiqi yoxlanılır.

(*Dərslik səh 78-79, tap 18-27*)

Dərs 7-8. Növbəti dərsdə şagirdlərin tapşırıq 28-də 8 rəqəmi dairəsində riyazi araşdırmaları davam edir. Müəllim şagirdləri 2 qrupa bölüb, hər qrupa öz tapşırıqlarını təqdim edir. Lövhədən 1-8-ə qədər həm irəli, həm də geriye saymalar yazılmış plakatu asır:

Şagirdlərin diqqətini dərsə cəlb etmək

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

məqdəilə suallar verir.

8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1

“Kim 1-dən 8-ə qədər bir-bir artırmaqla sayar?”

“Kim 8-dən 1-ə qədər bir-bir azaltmaqla sayar?”

I qrup 28-ci tapşırığın 1-ci bəndi üzrə araşdırma aparır.

II qrup 28-ci tapşırığın 2-ci bəndi üzrə araşdırma aparır (dərslik səhifə 80-81, tapşırıq 28-37)

Dərs 9-11. Mövzuya aid növbəti dərsləri verilmiş nümunələrə uyğun təşkil etmək tövsiyə olunur. Dərslərdəki müxtəlif tapşırıqlar üzrə iş bütün siniflə, qruplarla və fərdi formada aparılır. Mövzuya dair kartoçkalar və başqa əyani vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

(Dərslər səhifə 81-84, tap 38-51)

Mövzu 15. 9 ədədi və 9 rəqəmi (11 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird 9 ədədini və 9 rəqəmini tanıyır.
2. Şagird 9 rəqəmini yazır
3. Şagird 9 dairəsində hesablama əməliyyatı (toplama, çıxma, müqayisə etmə) aparır.

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İnteqrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Cütlərlə iş, Qruplarla iş	Beyin həmləsi, Müzakirə	Kartondan yarpaq şəkli və 9 ədəd parabüzən maketi	Nitq inkişafı, Həyat bilgisi, Oxu

Motivasiya

Müəllim yazı lövhəsində 9 rəqəmi yazılmış kart asır və gətirdiyi yaşıl yarpaq şəklini və parabüzənləri şagirdlərə təqdim edir. Şagirdlərin diqqətini dərsə yönəltmək məqsədi ilə müəllim sualla müraciət edir:

- Yarpaq hansı rəngdədir?
- Gördüyünüz həşəratların adı nədir?

Bundan sonra müəllim şagirdlərdən 8 ədəd parabüzəni yarpağın üstünə düzmələrini xahiş edir.

Müəllim şagirdlərə sualla müraciət edir:

- Yarpağın üzərində neçə ədəd parabüzən var?

Sonra müəllim 1 ədəd parabüzəni də yarpağın üzərinə qoyur və onları yenidən saymağı xahiş edir:

- Bəs indi parabüzənlərin sayı neçə oldu?

Fikirlər dinlənilir. Bundan sonra müəllim şagirdlərlə birlikdə saymağı təklif edir:

– Gəlin indi də yerdə sayaq: 1,2,3,4,5,6,7,8,9 parabüzən. Deməli parabüzənlərin sayı 9 ədəddir. Uşaqlar bu gün biz sizinlə 9 rəqəmini keçirəcəyik. 9 ədədi həm də 9 vahid deməkdir.

Sonra müəllim şagirdlərin diqqətini 85-ci səhifədəki şəkillərə yönəldir.

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır.

Tədqiqat sualı:

Şəkildəki domino daşlarının üstündəki nöqtələri sayın və hansı ədədin alındığını göstərin və deyın.

Tədqiqatın aparılması. Şagirdlərə üzərində müxtəlif sayda nöqtələri olan zərlərin şəkilləri təqdim olunur və onlardan üzərində nöqtələrin sayı 9 olan zərin şəklini seçmələri xahiş olunur.

Qarşınızdakı zərlərin şəkillərinə diqqətlə baxın və nöqtələrinin sayı 9 olan zəri seçin.

a) 9 nöqtə olan zər

b) 3, 5, 6, 7, 8 nöqtəsi olan zərlər

Tətbiqetmə: Səh 85 tapşırıq (Dəftərdə nümunəyə uyğun yaz)

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Öyrənmə mövzuya aid növbəti dərsdə, davam edir. Bu zaman 86-87-ci səhifədəki 1-6 tapşırıq üzrə araşdırmalar bütün siniflə, həm də fərdi aparılır. Mövzuya uyğun kartoçkalar və başqa riyazi vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

Dərs 3. Mövzuya aid növbəti dərsdə 6-10-cu tapşırıqlar üzrə araşdırmalar bütün siniflə, cütlərlə, fərdi aparılır. Şagirdlərin əldə etdikləri bilik və bacarıqların tətbiqi yoxlanılır. Mövzuya uyğun kartoçkalar və başqa riyazi vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

(Dərslik səhifə 87, tap 6-10)

Dərs 4. Mövzuya aid məsələ həllinin bacarıqlarının inkişafı məşğələsində dərslikdə səhifə 87, tapşırıq 12-də verilmiş şəkil üzrə araşdırmalar aparılır.

Araşdırmanın bu mərhələsi bütün siniflə birlikdə aparılır. Müəllim şagirdlərə sual və tapşırıqlarla yardım edir.

“Şəkildə neçə alma var?”

“Neçəsini kirpi apardı?”

“Neçə alma qaldı?”

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır. Məsələnin həllini şagirdlər həm yazı lövhəsində, həm də dəftərdə qeyd edirlər. *(Dərslik səhifə 87-88, tap 11-15)*

Dərs 5-8. Mövzuya aid növbəti dərsdə misal və məsələlər həll edilir. Tapşırıqlar üzrə araşdırmalar bütün siniflə, qruplarla, cütlərlə və fərdi aparılır.

Şagirdlərin əldə etdikləri bilik və bacarıqların tətbiqi yoxlanılır. Mövzuya uyğun kartoçkalar və başqa riyazi vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur. (Dərslik səhifə 88-91, tap 16-31).

Dərs 9. Mövzuya aid şəkil üzrə məsələ qurmaq bacarığını inkişaf məşğələsində dərslik səhifə 91, tapşırıq 32-də verilmiş şəkil üzrə araşdırmalar aparılır.

Araşdırmanın bu mərhələsi bütün siniflə aparılır. Müəllim şagirdlərə yönəldici sual və tapşırıqlarla yardım edir.

“Şəkildə nələr təsvir olunmuşdur?”

“Birinci göldə neçə ördək üzür?”

“İkinci göldə neçə ördək var?”

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır. Araşdırmanın nəticələri lövhədə və dəftərlərdə qeyd olunur.

Bundan sonra müəllim tərtib etdiyi kartoçkalı paylayıb, içində olan şəkil üzrə məsələ qurmaq tapşırığını verir. Hər bir şagird ona təqdim olan şəkil üzrə məsələ qurmaqla, məsələ qurmaq bacarığını nümayiş etdirir. *(Dərslik səhifə 91-92, tap 32-35)*

Dərs 10-11. Mövzuya aid növbəti dərslərdə misal və məsələlər həll edilir. Tapşırıqlar üzrə araşdırmalar bütün siniflə, qruplarla, cütlərlə aparılır. Şagirdlərin əldə etdikləri bilik və bacarıqların tapşırıqlarda tətbiqi yoxlanılır. Mövzuya uyğun kartoçkalar və başqa əyani vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

(Dərslük səhifə 92-93, tap 36-43)

Mövzu 16. 10 ədədi (10 saat)

Dərs 1.

Təlimin məqsədi:

1. Şagird 10 ədədini tanıyır.
2. Şagird 10 ədədini yazır
3. Şagird 10 dairəsində hesablama əməliyyatı (toplama, çıxma, müqayisə etmə) aparır.

Dərsin tipi	İş forması	Metodlar	Resurslar	İntegrasiya
İnduktiv	Fərdi iş, Cütlərlə iş, Qruplarla iş	Beyin həmləsi, Müzakirə	10 ədədi yazılmış kart, 10 dəftər, 10 qələm, say çöpləri, say çötkəsi	Nitq inkişafı Həyat bilgisi Oxu

Motivasiya

Müəllim yazı lövhəsinə 10 ədədi yazılmış kart asır, gətirdiyi 10 ədəd dəftər və 10 ədəd qələmi şagirdlərə təqdim edir. Müəllim sinfi 2 qrupa bölür. Birinci qrupa 9 ədəd dəftər, ikinci qrupa isə 9 ədəd qələm təqdim edir. Qruplara sualla müraciət edir:

“Birinci qrupun neçə ədəd dəftəri var?”

“İkinci qrupun neçə ədəd qələmi var?”

Sonra müəllim birinci qrupa əlavə 1 ədəd dəftər, ikinci qrupa isə əlavə 1 ədəd qələm təqdim edib, saymalarını xahiş edir.

“İndi birinci qrupda neçə dəftər oldu?”

“İkinci qrupda neçə qələm oldu?”

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır.

Müəllim şagirdlərə əşyaları birlikdə saymağı təklif edir.

Gəlin birlikdə sayaq: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. Deməli, sizin 10 dəftəriniz, sizin də 10 qələminiz var. Bu gün biz sizinlə 10 ədədi ilə tanış olduq. Uşaqlar 10 ədədi həm də, 10 vahid deməkdir.

Sonra müəllim şagirdlərin diqqətini 94-cü səhifədəki şəkillərə yönəldir.

Fikirlər dinlənilir, müzakirə aparılır.

Tədqiqat sualı:

Şəkillərdəki cümləri və balıqları sayın. Onların saylarının hansı ədədə uyğun olduğunu söyləyin.

Tədqiqatın aparılması. Şagirdlərə müxtəlif sayda kvadratlar çəkilmiş şəkillər təqdim olunur və kvadratlarının sayı 10 ədəd olan şəkli seçmələri xahiş olunur.

Qarşınızdakı şəkillərə baxın və kvadrtaların sayı 10 ədəd olan şəkli seçin.

- a) 10 ədəd qırmızı kvadrat olan şəkil
- b) 9 ədəd yaşıl kvadrat olan şəkil

Təbiiqetmə: Səh 94 tapşırıq (Dəftərdə nümunəyə uyğun yaz)

Qiymətləndirmə. Müşahidə əsasında aparılır.

Dərs 2. Öyrənmə mövzuya aid növbəti dərstdə davam edir. Bu zaman araşdırma dərslərin 95-ci səhifəsindəki 1-5-ci tapşırıqlar üzərində bütün siniflə, qruplarla, fərdi aparılır. Araşdırma aparmaq üçün kartçokalar və başqa əyani vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur. (Dərslik səh 95, tap 1-5)

Dərs 3. Mövzuya aid növbəti dərstdə şagirdlər dərslik səhifə 96-cı tapşırıq 7 üzrə araşdırma aparırlar. Müəllim araşdırmaya bütün sinfi cəlb edir. Misalların həllində şagirdlər əyani vəsaitlərdən say çöplərindən, say çötkəsindən istifadə edirlər. Araşdırmanın nəticələri lövhəyə və dəftərə qeyd olunur.

(Dərslik səh. 95-96, tap 6-10)

Dərs 4-10. Mövzu üzrə növbəti dərsləri nümunələrə uyğun aparmaq tövsiyə olunur. Dərslikdəki müxtəlif tapşırıqlar üzrə araşdırmalar bütün siniflə, qruplarla və cütlərlə aparılır. Mövzuya aid kartoçkalar və başqa əyani vəsaitlər tərtib edib, istifadə etmək tövsiyə olunur.

(Dərslik səhifə 96-102, tap 11-40)

Mövzu 17. Ümumiləşdirici təkrar

Təlimin məqsədi:

1. Şagirdlər 1-dən 10-a qədər ədədləri tanıyırlar
2. Şagirdlər 1-dən 10-a qədər ədədləri yazırlar
3. Şagirdlər 10 dairəsində toplama, çıxma və müqayisə əməllərini bilirlər

II bölmədə keçilən mövzulara aid ümumiləşdirici təkrardır. II bölmədə 1-10 dairəsində ədədlərin toplanması, çıxılması və müqayisəsi haqqında biliklər əldə edilib.

Ümumiləşdirici təkrar əldə edilmiş biliklərin lazımı bacarıqlara çevrildiyinə və bu bacarıqları möhkəmlətməklə bərabər, tez hesablama vərdişlərini aşılamağa xidmət edir.

Şagird mövzular üzrə biliklərini nümayiş etdirir.

Buraxılış məlumatı

Xüsusi məktəblərin (intellekt məhdudiyyəti olan)
1-ci sinifləri üçün sadələşdirilmiş proqram
əsasında hazırlanmış
Riyaziyyat metodik vəsait

Tərtibçi heyət

Layihə rəhbəri

Rəhilə Soltanqızı

Müəlliflər

Məmmədəliyeva Yeganə
Kərimov Həbib
Doxolova Könül
Kərimov Süleyman
Nəbiyeva Fərizə
Qasımova Aygün

Nəşriyyatın direktoru
Dizayner
Texniki redaktor
Korrektor

Rəhilə Səfəraliyeva
Nigar Feyzullayeva
Ruslan Mahmudov
Kəklək Məmmədova

© Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi (qrif nömrəsi:)

Müəlliflik hüquqları qorunur. Xüsusi icazə olmadan bu nəşri və yaxud onun
hər hansı hissəsini yenidən çap etdirmək, surətini çıxarmaq, elektron
informasiya vasitələri ilə yaymaq qanuna ziddir.

Fiziki çap vərəqi. 10. Format 60x84 1/8. Səhifə sayı 80.
Tirajı. Pulsuz. Bakı-2021

Əlyazmanın yığma verildiyi və çapa imzalandığı tarix:

Çap məhsulunu hazırlayan:
Çaşıoğlu El MMC

Çap məhsulunu istehsal edən:
Çaşıoğlu mətbəəsi (Bakı ş. M. Müşfiq küç., 2 A. Tel. 502-46-91)

Pulsuz